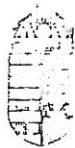


Kijelentés napja: 2019.11.20.
Küldés napja: 2019.12.13.



PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/KTFO/4158-8/2019.

Ügyintéző: dr. Frigyik Edina

Balázs Viktor

Telefon: (06-1, 224-9103

Tárgy: LASSELSBERGER HUNGÁRIA Kft.

fellebbezése a „Taksony V.-kavics”

védnevű bánya környezetvédelmi

engedély módosításának elutasítása ellen

Hiv. szám: -

Melléklet: -

A Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatalának PE-06/KTF/3606-2/2017. ügyiratszámú határozatát a LASSELSBERGER HUNGÁRIA Kft. (1239 Budapest, Grassalkovich út 255.; KÜJ: 10011 1066) fellebbezése alapján felülvizsgáltam.

HATÁROZAT

I. Az elsőfokú határozatot – az indokolás megváltoztatás mellett - **helybenhagyom.**

II. Az **Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a 35000/6488-1/2019. ált. számú szakhatósági állásfoglalása a következő:**

„SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁS

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35100-12557-4/2016. ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalását helybenhagyom.”

III. **Jogorvoslati tájékoztatás:** Határozatom ellen közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, annak bírósági felülvizsgálatát - jogsérelemre hivatkozással - a közléstől számított harminc napon belül a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatalához 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezett esetén elektronikus úton benyújtott keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

INDOKOLÁS

A Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala a 2017. január 31-én kelt, PE-06/KTF/3606-2/2017. ügyiratszámú határozatával a LASSELSBERGER HUNGÁRIA Kft által benyújtott „Taksony V.-kavics” védnevű bánya környezetvédelmi engedélyének módosítására irányuló kérelmet elutasította.

A LASSELSBERGER HUNGÁRIA Kft. (továbbiakban: Fellebbező) az elsőfokú határozat ellen fellebbezett; 600 000,- Ft fellebbezési igazgatási szolgáltatási díjat megfizetett.

A Fellebbező kifogásolta a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35100-12557-4/2016.ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalását, mivel álláspontja szerint a tervezett tevékenység csak olyannyira csekély mértékben érinti az sp.1.14.2 jelű víztestet, hogy ez az engedélyezés szempontjából elhanyagolható. Az engedélykérelemmel megküldött 2016. augusztus 1-jén kelt, „TAKSONY V. - KAVICS BANYATELEK BŐVÍTÉSE KÖRNYEZETVÉDELMI HATÁSVIZSGÁLAT” című dokumentáció (továbbiakban: **Dokumentáció**) és a hidrogeológiai és transzportmodell vizsgálat eredménye alapján a várható hatás csekély, gyakorlatilag alig mérhető, elhanyagolható.

A Fellebbező hivatkozott a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: **Ht.**) 3. § (1) bekezdés e) pontjára, a környezet védelmének általános szabályiról szóló 1995. évi LIII.

Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
1016 Budapest, Mészáros utca 58/a.

Telefon: (06-1) 224-9100 Fax: (06-1) 224-9163

E-mail: orszagoszoldhatosag@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

törvény (továbbiakban: Kvt.) 6. § (1) bekezdésére, 101. §-ára, amelyek alapján álláspontja szerint nem elfogadható, hogy a Fellebbező tevékenységét rajta kívül, harmadik környezethasználó tevékenysége miatt korlátozzák.

A Fellebbező kifogásolta továbbá, hogy a bányatelek alaplap 94,1 mBf szintről 90 mBf szintre csökkentésére vonatkozó kérelme nem került elbírálására.

A Fellebbező hivatkozott az elsőfokú hatóság 2017. február 10. napján közzétett, PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozatára, amely alapján környezetvédelmi engedélyt adott a „Majosháza-III. Homok, kavics” védnevű bánya területén tervezett tevékenységre, amely tevékenység ugyanolyan, amelyet a Fellebbező kíván végezni. Azzal, hogy az elsőfokú hatóság ugyanazon tevékenységre két különböző döntést hozott, megsértette a Fellebbező esetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 2. § (1) és (2) bekezdéseit.

A Fellebbező kifogásolta, hogy környezet-egészségügyi szempontból megállapításra került, hogy a védőtávolságot folyamatosan biztosítani kell.

A másodfokú eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 119. §-a alapján a rendelkezésre álló iratanyagot áttanulmányozva az alábbiakat állapítottam meg.

A Fellebbező a „Taksony V. kavics” védnevű bányatelken belül a Taksony 083/48., 083/10-21, 083/25-26. hrsz.-ú ingatlanokon végzett tevékenységre vonatkozóan KTVF: 8615-15/2013. számon módosított, KTVF: 8615-13/2013. számú környezetvédelmi engedéllyel (továbbiakban: Engedély) rendelkezik. Az Engedély 2019. december 31. napjáig érvényes. Az engedélyezett bányászati tevékenységgel érintett terület nagysága 32,0175 ha. Az engedélyezett kapacitás 350.000 m³/év.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: **314/2005. Korm. rendelet**) 10. § (8) bekezdése alapján a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedélyt - hivatból vagy kérelemre - módosíthatja, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek megváltozása a korábban kiadott engedély visszavonását nem teszi szükségessé.

A Fellebbező a 314/2005. Korm. rendelet fent hivatkozott rendelkezése szerinti bányászati tevékenység kiterjesztését kérelmezte az elsőfokú hatóságnál a Taksony 083/22 és a Dunavarsány 030/3, 030/8-19, valamint 030/32-49 hrsz.-ú ingatlanokra. A bővítés területe 22,5241 ha, így összesen 54.5416 ha lenne a teljes bányászattal érintett terület. A kérelemmel megküldésre került a Dokumentáció.

Az elsőfokú hatóság a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: **elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság**) 35100/12557-4/2016.ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalására figyelemmel hozta meg az elsőfokú döntését, amely nem járult hozzá az engedély módosításához.

A Fellebbező fellebbezése alapján indult másodfokú közigazgatási hatósági eljárásban a Pest Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: **másodfokú hatóság**) a 2017. december 13-án kelt, PE/KTF/6143-29/2017. ügyiratszámú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (továbbiakban: **másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság**) 35000/10293-10/2017.ált. számú másodfokú szakhatósági állásfoglalására figyelemmel, amely a 35100/12557-4/2016.ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalást helybenhagyta.

A Fellebbező által a PE/KTF/6143-29/2017. ügyiratszámú másodfokú határozat ellen benyújtott kereset alapján a Budapest Környéki Közigazgatási Bíróságon folyamatban volt perben hozott **5.K.27.655/2018/27.** számú ítélettel a bíróság a PE/KTF/6143-29/2017. számú másodfokú közigazgatási határozatot megsemmisítette és a másodfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította az alábbi indokok alapján.

A bíróság megállapította, hogy a másodfokú hatóság nem tisztázta teljeskörűen a tényállást arra vonatkozóan, hogy a Fellebbezőt a PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozattal lezárt közigazgatási

hatósági eljárás engedélyezett környezethasználójához képest indokolatlan hátrány érte, illetve a másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság nem adta annak szakmai indokát, hogy a Fellebbező ugyanolyan környezethasználattal járó tevékenység tekintetében, miért kerül hátrányba egy másik környezethasználóval szemben, illetve nem vizsgálta érdemben a két különböző környezethasználó által megvalósított tevékenység jellegét, a két tevékenység szakmai alapú összevetését nem végezte el a különbségtétel szakmai indokainak meghatározásával. Szakmai szempontból meg kellett volna vizsgálni, hogy a Fellebbező tervezett tevékenysége – amely hozzáadódik a területen már jelenlévő, engedélyezett tevékenységhez –, valóban olyan káros jelentős hatást eredményezne-e, amelynek a megengedése környezetvédelmi indokok alapján már nem lenne lehetséges.

A bíróság rámutatott arra, hogy ítélete nem jelenti azt, hogy a Fellebbezőnek engedélyt kell adni a törvény előtti egyenlőség elvéből fakadóan, hanem adott esetben – tekintettel arra, hogy a környezeti javak csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre – van lehetősége a környezetvédelmi hatóságnak, hogy differenciáljon a különböző környezethasználók tevékenysége között, azonban ennek szakmai indokait ki kell fejteni a határozatban.

Az Ákr. 141. § alapján ez a törvény 2018. január 1. napján lép hatályba.

Az Ákr. 143. § (1) bekezdés alapján e törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

A másodfokú hatóság a 2019. június 19-én kelt, PE/KTFO/4158-2/2019. ügyiratszámú levelével értesítette a Fellebbezőt az 5.K.27.655/2018/27. számú ítélet alapján indult új eljárásban megillető ügyféli jogairól.

A másodfokú hatóság a PE/KTFO/4158-3/2019. ügyiratszámú végzésével megkereste az elsőfokú hatóságot a PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozat és az azt megalapozó közigazgatási hatósági eljárás iratainak megküldése céljából az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

Az elsőfokú hatóság a PE-06/KTF/5054-8/2019. ügyiratszámú levelével megküldte a kért iratokat a másodfokú hatóság részére.

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdés alapján a Kormány országos vízügyi hatóságként, továbbá országos vízvédelmi hatóságként - országos illetékességgel - a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot jelöli ki, amely a hatóság első fokú vízügyi hatósági, vízvédelmi hatósági eljárása esetén másodfokon jár el, és a hatóság felett az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti felügyeleti jogkört gyakorol.

A másodfokú hatóság a PE/KTFO/4158-5/2019. és PE/KTFO/4158-5/2019. ügyiratszámú leveleivel megkereste a másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóságot az 5.K.27.655/2018/27. számú ítélet szerinti másodfokú szakhatósági állásfoglalásának megadása céljából.

A másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a 35000/6488-1/2019. ált. számú másodfokú szakhatósági állásfoglalásával a 35100/12557-4/2016. ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalást a rendelkező részben foglaltak szerint helybenhagyta, illetve az alábbiakkal indokolta.

„INDOKOLÁS

A Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala (Elsőfokú környezetvédelmi hatóság) 2016. október 4. napján kelt, PE-06/3606-2/2017. számú határozatával (a továbbiakban: Határozat) a Lasselsberger Hungária Kft. (1239 Budapest, Grassalkovich út 255., továbbiakban: Fellebbező) által benyújtott „Taksony V. – kavics bányatelek bővítése környezetvédelmi hatásvizsgálat” című dokumentáció, valamint annak hiánypótlási dokumentációja (továbbiakban együttesen: Dokumentáció) alapján a KTVF: 8615-13/2013. számú környezetvédelmi engedély módosítására irányuló kérelmet elutasította.

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság) 35100-12557-4/2016. ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalásában

(a továbbiakban: elsőfokú szakhatósági állásfoglalás) nem járult hozzá a tevékenység módosításához.

A Határozat ellen a Fellebbező képviselőjében Dr. Kiss Ferenc István (1092 Budapest, Ráday u. 51.) ügyvéd a törvényes határidőn belül fellebbezést nyújtott be.

A Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Másodfokú környezetvédelmi hatóság) PE/KTF/6143-7/2017. iktatószámú levelével a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot (a továbbiakban: BM OKF), a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet) 28. § (3) bekezdése, 5. számú melléklet II. táblázatának 3. pontja, valamint a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet) 10. § (3) bekezdése alapján kereste meg azzal, hogy másodfokú szakhatósági állásfoglalását adja meg.

A BM OKF a megkeresésben foglaltak és a 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet alapján a fellebbezési eljárásban megállapította másodfokú vízgazdálkodási és vízvédelmi hatósági hatáskörét, ezért az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság elsőfokú szakhatósági állásfoglalását felülvizsgálva másodfokú vízgazdálkodási és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalást adott ki 3500/10293-10/2017. ált. számon.

A fellebbezési eljárás lezárásaként a Másodfokú környezetvédelmi hatóság az ügyben PE/KTF/6143-29/2017. számon hozott határozatot helybenhagyva az Elsőfokú környezetvédelmi hatóság Határozatát.

A PE/KTF/6143-29/2017. számú másodfokú határozat ellen a Dr. Kiss Ferenc ügyvéd által képviselt Lasselsberger Hungária Kft., mint felperes keresetet nyújtott be a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: Bíróság), amely a közigazgatási per lefolytatása után meghozta 5.K.27.655/2018/27. számú Ítéletét (a továbbiakban: Ítélet). Az Ítélet a PE/KTF/6143-29/2017. számú másodfokú határozatot megsemmisítette és Másodfokú környezetvédelmi hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság a Bírósági Ítélet indokolási részében kifejtettek alapján PE/KTFO/4158-5/2019. számú iratával megkereste a BM OKF-et és kérte, hogy a „vízügyi és vízvédelmi” szakhatóság szakmai szempontból vizsgálja meg és a tárgyi környezetvédelmi engedélyezési eljárásban a kérelmezett bányászati tevékenységet vesse össze a Fellebbező (felperes) által hivatkozott PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozatban engedélyezett bányászati tevékenységgel.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság a PE/KTFO/4158-5/2019. számú megkereső levelében a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendeletre, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. §-ra hivatkozott, továbbá mellékletként csatolta a PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozat rendelkezésre álló közigazgatási iratait.

A 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. számú melléklet II. táblázat 3. pontja értelmében annak elbírálására, hogy a tevékenység vizellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása kérdésében, hogy a tevékenység az árvíz és jéglevonulásra a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol, vízgazdálkodási és vízvédelmi hatáskörben másodfokon a BM OKF jár el.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság másodfokú szakhatósági megkeresése mellékleteként megküldte a Fellebbező fellebbezését, amely alapján megállapítható, hogy a fellebbezés érinti az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság 35100-12557-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában foglaltakat, ezért megállapítottam a BM OKF másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatósági hatáskörét.

A fellebbezés vízvédelmi hatáskört érintő kifogásai:

- a) A Fellebbező szerint az Elsőfokú szakhatóság döntését egy hatályon kívül helyezett Korm. határozatra alapozta (Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1042/2012. (II.23.) Korm. határozat), és ezen túlmenően az Elsőfokú környezetvédelmi hatóság az Alaptörvény T) cikkének (2) bekezdése szerint jogszerűen nem hivatkozhatott volna döntésében a kormányhatározatra. Fellebbező álláspontja szerint ugyanis az „alaptörvényhely (1) bekezdése alapján kormányhatározat általánosan kötelező magatartási szabályt nem állapíthat meg.”
- b) A Fellebbező álláspontja szerint a „Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala 2017. február 10-én közzétett PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozatában környezetvédelmi engedélyt ad Majosháza III.- homok, kavics védnevű bánya területén tervezett tevékenységre.”. Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a 35100/14366-3/2016. számú szakhatósági állásfoglalásában a bányászati tevékenységet engedélyezi, ezzel az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság két ugyanolyan (hasonló) tevékenységre vonatkozóan ellentétes döntést hozott.
Tárgyi döntés ezért sérti a Ket. 2. §-nak (1) és (2) bekezdéseit. A Fellebbező tárgyi döntés alapján azt veti fel, hogy a tárgyi térségben, ezek szerint a bányászati tevékenység nem engedélyezhető.
- c) A Fellebbező szerint a jogszabályi hivatkozás, jogalap nélküli nyílt vízfelület kialakításának tiltása sérti a Ket. 72. § (1) ea. és ef) alpontjait, mivel a határozat (szakhatósági állásfoglalás) indoklásának tartalmaznia kell a megállapított tényállást, és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, valamint azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatát hozta.

Fellebbező álláspontja szerint a tényállás megállapítása mellett az indoklás másik fő eleme a döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek pontos meghivatkozása. A pontosság fogalmába beletartozik az is, hogy nemcsak a jogszabályt kell meghivatkozni (szám és cím), hanem konkrétan meg kell jelölni a rendelkezést (§, bekezdés, pont) is.

Megállapítva másodfokú vízgazdálkodási és vízvédelmi szakhatósági hatáskörömet, valamint a Másodfokú környezetvédelmi hatóság részéről rendelkezésemre bocsátott iratokat teljes körűen – ide értve a PE-06/KTF/2082-6/2017. számú környezetvédelmi határozatban engedélyezett bányászati tevékenységgel kapcsolatos szakmai tényadatokat is - megvizsgálva a következőket állapítottam meg, illetve az alábbi tényállás tisztázási és kiegészítő bizonyítási eljárási cselekményeket folytattam le:

A tervezett bányászati tevékenység bővítés (bányatelek bővítés) Taksony külterület 083/22 és Dunavarsány külterület 030/3, 030/8-19, 030/32-49 hrsz.-ú ingatlanjain valósulna meg 22 ha 5241 m² területet érintve. A korábban lefektetett bányatelek nagysága: 32 ha 175 m².

A bányászati tevékenység célja: kavicsvagyon kitermelés, munkahely megőrzés és munkahely teremtés.

A tervezett külfejtéses bányaművelési rendszer: letakarítás (fedőréteg eltávolítás: meddőanyag és humuszos talaj külön deponálva), jóvesztés (nyersanyag kitermelés, a kitermelt haszonanyagot a bányaudvarban víztelenítik), feldolgozás (osztályozás), értékesítés-szállítás valamint meddőanyag kezelés és elhelyezés és tájrendezés.

A szárazon történő letakarítás után haladó rézsűfalas rendszerű bányaművelés, a haszonanyag kotrás nagy része víz alóli kotrás. A bányaművelés következtében további 5-7 m mélységű bányatavak keletkeznek.

Tekintettel arra, hogy a tervezett bányászati tevékenység bővítés területe a Dunavarsányi Szennyvíztisztító Telep szomszédságában, a tisztított szennyvizek elöntözésre szolgáló területek közelében helyezkedik el, és annak környezetében 300 m védőtávolságot kell biztosítani, a tájrendezési tevékenység során ezen területek közelében kialakuló bányatavak egy részének visszatöltését tervezik.

A bányaműveléshez kapcsolódó építményeket már korábban megépítették.

Vizellátás (technológiai vízhasználat), szennyvíz elhelyezés, csapadékvíz elvezetés, vízbázis védőterületére, védőidomára vonatkozó ismeretek: Az ivóvízigényt palackozott vízzel biztosítanák. A telephelyi vizellátást meglévő fúrt kúttal biztosítják, amelynek vízjogi üzemeltetési engedélye 2019. március 31. napjáig hatályos.

A bányatelen technológiai szennyvíz nem keletkezik.

Csapadékvíz elvezetésre nem lesz szükség, a helyszínen hulló csapadékvizek elszikkadnak, illetve a kialakuló bányató vízkészletét növelik. Egyébként a bányaterületen belül védőtöltést építettek, amely megakadályozza, hogy a felszínen hozzáfolyásból származóan „külvizek” szennyező módon terheljék a bányatavak vizeit.

A tervezett tevékenység vízbázis védőövezetét nem érinti.

Felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelme

A Dokumentációt áttanulmányozva azt állapítottam meg, hogy a tervezett bányászati és kapcsolódó tevékenységek felszíni vizeket, víztesteket nem érintenek. A Ráckevei-Soroksári Duna-ág kb. 2,5 km-re található a bányaterülettől, hasonló távolságra található a Duna-Tisza csatorna, amely a Duna-völgyi-főcsatorna vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységhez tartozik.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: FaViR.) 7. § (4) bekezdésén alapuló 1:100.000-es méretarányú országos érzékenységi térkép alapján tárgyi területen tervezett bányatelek területe a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny (2c) kategóriába tartozik.

A Dokumentációból rendelkezésre álló információk szerint a felszín alatti vizek minősége nem fog romlani a tevékenység következtében, a tevékenység felszín alatti víz minőségére és mennyiségére gyakorolt hatását 2 db talajvízszint észlelésére alkalmas monitoring kúttal ellenőrzik.

A felszín alatti vizek mennyiségére gyakorolt hatást tekintve a Dokumentáció 4.2.6. alfejezetében az alábbiakat állapítja meg:

„Ha összehasonlítjuk a bányatelek környezetében levő kutakban és egyéb bányatavakban mért vízszinteket a vizsgált terület bányatavának vízszintjével azt állapíthatjuk meg, hogy vizsgált bányató legkisebb vízszintje is több mint egy méterrel magasabb, mint a térség talajvízszintje (lásd 4. számú mellékletben levő hidrogeológiai térképet).

A bányató vízállás soraiból egyértelműen látszik, hogy a bányató vízszintjének változását a talajvízszintje befolyásolja. Száraz, meleg időszakban a bányató párolgása miatti vízvesztés és a termelés esetén a kavics helyének vízzel történő töltődése okoz minimális depressziós hatást, amely a bányatavak közvetlen közelében (30-40 m) nem haladta meg a 15 cm-t.”

A Dokumentáció megállapította, hogy a tervezett bővítési terület a Dunavarsányi Szennyvíztisztító Telep szomszédságában, a tisztított szennyvizek elöntözésre szolgáló területek közelében helyezkedik el. Az elöntözés területe különleges beépítésre nem szánt terület, amelynek környezetében 300 m védőtávolságot biztosítani kell. Ezért a dunavarsányi szennyvíztisztító tisztított szennyvizeinek elöntözésére szolgáló területhez közeli bányatelek részen a keletkező bányató egy részének visszatöltését tervezik.

A Fellebbező által elkészített Dokumentáció összességében azt állapította meg, hogy a közelben folytatott tisztított szennyvíz kiöntözésből származó kármentesítésnek, és a tervezett bánya bővítésnek jelentős kölcsönhatása nincs.

A fellebbezési eljárásban 2017. szeptember 19-én a Fellebbező a BIOTIT Bányászati és Környezetvédelmi Mérnökiroda Kft. által összeállított „Kiegészítő Dokumentáció Nyílt vízfelület csökkentésére Taksony V. – Kavics védnevű bányatelek bővítés környezeti hatásvizsgálata” (a továbbiakban: Nyílt vízfelületet csökkentő Dokumentáció) című tervanyagot nyújtott be a BM OKF-hez és a Másodfokú környezetvédelmi hatósághoz. A Nyílt vízfelületet csökkentő Dokumentáció javaslatot tartalmazott arra nézve, hogy a tervezett tájrendezést követően a bővítési

területen visszamaradt 10 ha 1514 m² vízfelületű bányatóval azonos nagyságú területtel csökkentené a térségben a nyílt felületek méretét, ezért a térségben a felszín alatti vizek mennyiségi állapota nem fog változik. A visszatöltés helyéül a Fellebbező bányaművelésében álló „Kiskunlacháza II. – kavics” védnevű bányatelek, mint jelen környezetvédelmi hatósági eljárásban nem érintett területen levő, Délegyháza 091 és 093/7 hrsz.-ú ingatlanokat jelölte meg. A visszatöltésre szánt terület nagyság: 11 ha 0870 m², és a nevezett ingatlanokon a visszatöltési tevékenységet 2017-2026. évek között tervezik.

Tényállás tisztázás miatt 35000/10293-2/2017. ált. számú 2017. szeptember 26-án kelt végzésben (a továbbiakban: Belföldi jogsegély) belföldi jogsegély iránt kerestem meg a Pest Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeleti Főosztályát (a továbbiakban: Bányafelügyelet). A Belföldi jogsegélyben azt kértem, hogy küldje meg a „Kiskunlacháza II. – kavics” védnevű bányatelek területére kiadott azon bányafelügyeleti jogkörben meghozott, műszaki üzemi tervre vonatkozó jóváhagyó határozatot, amely Délegyháza külterület 091 és 093/7 hrsz.-ú ingatlanokra vonatkozóan a tájrendezés végrehajtásához szükséges feladatokat és azok ütemezését tartalmazza.

A Bányafelügyelet PEV/2591-2/2017. számú, 2017. szeptember 27-én kelt végzésében arról tájékoztatót, hogy PEV/2930-16/2016. számú jogerős határozattal hagyta jóvá a műszaki leírásból és tervterképből álló műszaki üzemi tervet (a műszaki leírást és a tervterképet CD adathordozó eszközön küldte meg). Indokolásában kifejtette, hogy a Délegyháza 093/7 hrsz.-ú ingatlanon a kitermelés befejezése nincs betervezve, így a visszatöltés sincs előirányozva. A Délegyháza 091 hrsz.-ú ingatlanra a 2018-2021. évekre eredetileg is évi 48696 m³ fedő meddő és 16393 m³ talaj visszatöltését tervezték.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság PE/KTF/6143-17/2017. ügyszámú, 2017. október 2-án kelt megkeresésében arról értesített, hogy a Fellebbező az eljárás alapját érintő kiegészítő dokumentációt nyújtott be. A kiegészítő dokumentáció címe: „Taksony V. – Kavics Bányatelek bővítése Környezetvédelmi hatásvizsgálat kiegészítés 4.2. Vízvédelem” (a továbbiakban: Kiegészítő Dokumentáció). A Kiegészítő Dokumentáció ismertette a térségben mélyített kutatófúrásokban mért vízszint adatokat és azok feldolgozott adatait talajvízszint térképen, a Taksony EOVS: 218570, EOVS: 654050, 95,59 m magasság koordinátákkal jellemezhető talajvízfigyelő kút vízszint vizsgálati eredményeit 2002-2010. közötti időszakra vonatkozóan, a „bányatóban mért vízszintek” eredményeit 2009-2016. időszakban, valamint azt, hogy a bányászati tevékenységből esetlegesen származó szennyezés megelőzésére milyen intézkedéseket tett.

A Fellebbező azzal érvelt a Kiegészítő Dokumentációban, hogy

- a) „a terület vízszintjére a mezőgazdasági művelés során alkalmazott locsolás van hatással”;
- b) a közeli Dunavarsányi kistérségi szennyvíztisztító telep a tisztított szennyvizet a térségben szikkasztja, ezért a mesterséges vízutánpótlás biztosított;
- c) „a bányatelek határoló 5202 és 51 országutak töltései által gyakorolt nyomás a bányatelek környezetében a talajvízjárást megváltoztatja, az áramlási sebesség a töltések környezetében lelassul, így a talajvíz a bányatelek környezetében torlódik, ezért a termelés és a párolgás miatti depressziós hatás a fent leírt befolyásoló tényezők miatt nem kimutatható.”

A Kiegészítő Dokumentációban, valamint a Nyílt vízfelületet csökkentő Dokumentációban tett megállapítások és a közölt adatok alapján 35000/10293-5/2017. ált. számú, 2017. október 10-én kelt végzésben belföldi jogsegély iránt kerestem meg a (felszín alatti) vízrajzi észlelő törzshálózatot üzemeltető, fenntartó, valamint a felszín alatti víztest monitoringot folyamatosan végző területi vízügyi igazgatási szervet, a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságot (a továbbiakban: KDVVIZIG).

A belföldi jogsegély megkeresésben az alábbiakkal kapcsolatban kértem választ, illetve adatot:

- a Taksony-V. kavics védnevű bányatelek érintett térségében a törzshálózati talajvíz megfigyelés céljából üzemeltetett talajvízkutak mért és nyilvántartott adatai alapján megalapozott lehet-e az a Kiegészítő Dokumentációban megjelenő információ (1. sz. ábra), hogy a talajvízszintek a vizsgált bányatavak térségében magasabban helyezkednek el, mint a környező térség talajvízszintjei, továbbá kértem a rendelkezésre álló vízrajzi adatokat;

- rendelkezésére állnak-e olyan adatok, amelyek tényszerűen bizonyítják, hogy az érintett térség talajvízszintjeinek alakulásában a bányatavak nyílt felszíni párolgási felületei nem vagy csak elhanyagolható szerepet játszanak.

A KDVVIZIG 04263-0002/2017. számú 2017. október 27-én kelt levelében tájékoztatott arról, hogy a környezetvédelmi engedélyezéssel érintett területek közelében nincs törzshálózati talajvízfigyelő kút, a legközelebbi törzshálózati talajvízfigyelő kutak 2 km-en túl találhatóak, ezért álláspontja szerint a rendelkezésre álló talajvízszint megfigyelési adatok nem terjeszthetők ki a vizsgált bányatóra. A KDVVIZIG levelében felhívta a figyelmet arra, hogy a megküldött Kiegészítő Dokumentáció 1. és 2. sz. ábráin a vizsgálattal érintett bányatelek - ide értve a bővítés területét is - nem látható, ezért az ábrákon feltüntetett talajvízszint viszonyok nem nyújtanak érdemi információt a vizsgált bányatelek és bővítés tárgyában.

A Kiegészítő Dokumentáció alapján azt is megállapította a KDVVIZIG, hogy a dokumentációban közölt kutatófúrások vízszint adatai a mérési időpontok hiányzó információi miatt szakmailag nem alkalmasak következtetések levonására.

A KDVVIZIG vízgazdálkodási szakmai megítélése szerint a vizsgált bányatavak talajvízszintje nem helyezkedhet el magasabban, mint a környező térség talajvízszintje.

A Kiegészítő Dokumentáció vizsgálata után 2017. október 10-én kelt, 35000/10293-6/2017. ált. számú végzésemben a Fellebbezőt tényállás tisztázására hívtam fel.

A Fellebbező 2017. október 19-én kelt nyilatkozatában az alábbiakról tájékoztatta a BM OKF-t:

1) A Kiegészítő Dokumentáció 5. oldalán az 1. számú ábra szerkesztett talajvízszintvonalai alapját a korábban elvégzett kutatófúrások képezték. A kutatófúrásokat a SEL-FA Kft. 1999. évben egyidejűleg mélyítette. A kutatási jelentésből készített zárójelentést – így a kutatófúrások által megállapított adatokat is – a Szolnoki Bányakapitányság 10744/2010. számú határozatával elfogadta.

2) A Kiegészítő Dokumentáció 9. oldalának első bekezdésében említett egyéb bányatavak a környező Bugyi IX. – homok, kavics és a Taksony I. – kavics bányatelteken találhatóak.

3) A Kiegészítő Dokumentáció 1.3. pontjában a Taksony V. – kavics védnevű bányatavon kialakult bányató megmért vízszint adatait közölte a Fellebbező.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság 2017. október 11-én kelt, PE-KTF/6143-21/2017. számú szakhatósági megkeresésében arról tájékoztatott, hogy a Fellebbező a Másodfokú környezetvédelmi hatóság PE/KTF/6143-11/2017. számú végzésében foglaltakra reagálva nyilatkozatot nyújtott be a fellebbezési eljárásban. A Fellebbező arról nyilatkozott, hogy „A 2016. december 2-án kelt levelet a kérelem kijavításának tekintjük. A kérelem..., amely a hidrogeológiai és transzport modell vizsgálatot tartalmazza, a javított bányatelek alaplappal, azaz +90,0 mBf mélységgel számoltunk.”

Az előző mondatban említett transzport modell a területen mélyített kutatófúrások, az Inno-Water Kutató és Környezetvédelmi Kft. – Tényfeltárás Dunavarsány 2012 és az AQUIFER Kft. – Hidrogeológiai transzport modellezés (Dunavarsány külterület 036/16-17 hrsz.-ú és Taksony külterület 099/40, 0107/1, 0107/2 hrsz.-ú ingatlanok) dokumentációk, és a bemért talajvízszintek felhasználásával készült.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság és a BM OKF között 2017. november 15-én – a Másodfokú környezetvédelmi hatóság hivatali helyiségében a BM OKF kezdeményezésére – tárgyi közigazgatási ügyben irategyeztetés történt, amelynek megtörténtéről a Másodfokú környezetvédelmi hatóság PE/KTF/6143-26/2017. számon hivatalos feljegyzést készített.

Az irategyeztető megbeszélésen a Másodfokú környezetvédelmi hatóság a BM OKF számára átadta egy db másolati példányban a 2016. november 22-én elkészült „Hiánypótlás a Taksony V.- kavics védnevű bányatelek bővítés környezeti hatásvizsgálatához, Hidrogeológiai és transzportmodell vizsgálata” című tervanyagot (a továbbiakban: Hidrogeológiai modellezés).

A Hidrogeológiai modellezés alapját, paramétereit és a hidrodinamikai modellt a 2015. novemberében készített „Hidrogeológiai és transzport modellezés” című tanulmányból vette át az összeállító BIOTIT Bányászati és Környezetvédelmi Mérnökiroda Kft. A modell alapját a Taksony V. bányató adataival egészítették ki, és két verzió megvalósítása esetén vizsgálták, hogy a bányatóval kinyitott talajvízszint, hogyan fog alakulni a bányató környezetében. Vizsgálták a kitermelési fázis utolsó ütemét, amikor a kinyitott talajvíz felülete maximális lesz, illetve azt a verziót, amikor a bányatelek legdélebbi területén levő „bányagödört” meddővel és földdel visszatöltik.

A lefuttatott modell vizsgálatok azt állapították meg, hogy a „kérdéses bányatelek területén létesítendő bányató még abban az esetben sincs a környező vízfolyások, és a térség talajvízszintjére számottevő hatással, ha teljes bővített térrész tóként funkcionál.”

A Hidrogeológiai modellezés 21. oldalán található 17. ábra a teljes bővítés esetén kialakuló bányató depressziós terét, a 22. oldalon található 21. ábra a részleges (legdélebbi oldal) visszatöltés esetén kialakuló depressziós terét ábrázolja.

A 21. oldal első mondatában a Hidrogeológiai modellezés az alábbi megállapítást teszi: „a legnagyobb depressziós értékek is 10 cm alatt maradnak, így nem beszélhetünk jelentős áramtér módosításról.”

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a 35100-12557-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalásának indokolási részében a következőt állapította meg: „A Hiánypótlásban bemutatott hidrogeológiai és transzport modell figyelembe veszi a szomszédos ingatlanokon a tisztított szennyvíz elhelyezésére, kiöntözésére használt területeket, és ennek figyelembe vételével a déli irányba eső területen a keletkező bányató egy része visszatöltésre kerülne, azonban így is jelentős vízfelület marad vissza a bővített területen.”

A PE-06/KTF/2082-6/2017. számú környezetvédelmi határozatban engedélyezett bányászati tevékenységgel kapcsolatos szakmai tényadatok vizsgálata:

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a CEMEX Hungária Építőanyagok Kft. (a továbbiakban: CEMEX) részére KTVF: 4391-2/2009. számú környezetvédelmi működési határozatában engedélyezte, hogy a „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelek területén (Délegyháza külterület 02/2, 05/1, 0137/46, 0138, 0145/6-83, 0145/88-90, 0146/2, 0148/2, 0148/5, 0148/7-8, 0148/10-14, , illetve Majosháza külterület 058/2, 058/4, 058/6-7, 05869, 059/2-3, 060/2, 062/3 hrsz.-ú ingatlanok) bányászati tevékenységet végezzen.

A CEMEX a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségtől teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció csatolásával 2014. december 18-án kérelmezte a környezetvédelmi működési engedély érvényességi idejének meghosszabbítását.

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság BBK/2201-20/2014. számú határozatában RIVER WATER ENERGY Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: RIVER WATER) kérelmére hozzájárult ahhoz, hogy a „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelek bányászati jogát a RIVER WATER javára átruházzák.

Tekintettel az időközben bekövetkezett bányászati jog változására a Pest Megyei Kormányhivatal a „Majosháza III. – kavics” védnevű bányára a PE/KTF/4586-46/2015. ügyszámú környezetvédelmi engedélyt a RIVER WATER számára adta meg. A Pest Megyei Kormányhivatal a RIVER WATER kérelmére a PE/KTF/4586-46/2015. ügyszámú környezetvédelmi engedélyt PE/KTF/4586-47/2015. számú határozatával módosította, illetve kijavította. A rendelkező részbe bekerült, hogy a bányászati tevékenységet Délegyháza külterület 02/1 hrsz.-ú ingatlanján is folytatják.

A RIVER WATER 2016. évben azt közölte a Pest Megyei Kormányhivatallal, hogy a jogosultságában álló „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelek megosztását tervezi a Majosházát Délegyházával összekötő 52102. számú közút mentén, és a „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelekből kiváló bányatelek jogosítottja a Readymix Hungária Kft. (a továbbiakban: Readymix) lesz. A Readymix Délegyháza 0145/6-83 és a 0145/88-89 hrsz.-ú ingatlanokra vonatkozóan elkészítette a Bányagép Bt. bevonásával a fentebb említett ingatlanokra vonatkozóan a bányászati tevékenység környezeti hatásvizsgálati dokumentációját (a továbbiakban: (a továbbiakban: Bányagép dokumentáció).

Tárgyi környezetvédelmi engedélyezési eljárás során a vízügyi és vízvédelmi hatáskörében eljáró Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság 35100/14366-3/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a tervezett tevékenység folytatásához előírásokkal hozzájárult. Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság indokolási részében kifejti: „Megállapítottam, hogy a „Majosháza III. – homok, kavics” bányatelek megosztásának eredményeképpen az északi részen a „Majosháza IV. – kavics, homok” bányatelek jön létre, a délin pedig a „Délegyháza XX. – kavics, homok” bányatelek. Jelen szakhatósági állásfoglalás ez utóbbi környezetvédelmi engedélyezésére vonatkozik.... A megosztás az 52102. számú Délegyháza-Majosháza összekötő közút mentén történik.” Továbbá: „A bányatelken 1 db vízmérce található, az „Új-tó II. sz. lapvízmérce.”

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a KDV-VIZIG 04130-0003/2016. számú vagyongazdálkodási állásfoglalása alapján az állásfoglalás indokolási részében leírta, hogy a vizsgált bányatelek az sp.1.14.2 Duna-Tisza-köze-Duna-völgy északi rész sekély porózus víztestre esik, amely 2015. évtől mind mennyiségi, mind kémiai szempontból gyenge állapotú. A korábbi, Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1042/2012. (II.23.) Kormány határozat szerint a sekély porózus víztest bizonytalan (jó, de gyenge kockázatú) mennyiségi állapotú volt, azóta tehát a mennyiségi állapot romlott.

A környezetvédelmi engedélyezési eljárás lezárásaként a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala, mint Elsőfokú környezetvédelmi hatóság PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozatában a Readymix számára engedélyezte Délegyháza külterület 0145/83 és a 0145/88-89 hrsz.-ú ingatlanjain a homok és kavics bányászat végzését.

A rendelkezésre bocsátott iratokból, szakmai szempontból az alábbi lényeges tényeket állapítottam meg:

a) A „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelek terület és a „Délegyháza XX. – kavics, homok” védnevű bányaterület esetében a bánya tevékenységgel érintett azonos helyrajzi számú ingatlanok: Délegyháza külterület 0145/6-83 hrsz.-ú és Délegyháza 0145/88-89 hrsz.-ú ingatlanok, a homok és kavics bányászati tevékenységgel érintett ingatlanok által igénybe veendő terület nagyság 2009. évhez képest nem növekedett. A bányászati környezethasználát felszín alatti víz környezeti elemre való hatását a környezetvédelmi hatóság érdemben már 2009. évben elbírálta, abban az időszakban a sekély, porózus felszín alatti víztest mennyiségi állapota jó, de gyenge kockázatú volt. Az időközben gyenge mennyiségi állapotú sekély, porózus felszín alatti víztesten a korábbi „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelken a 2009. évi engedélyezetthez képest több nyílt vízfelületű bányató felület nem marad vissza.

b) A „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelek terület és a „Délegyháza XX. – kavics, homok” védnevű bányaterület esetében a tervezett bányászati tevékenység hasonló kitermelési technológiát alkalmaz. A tervezett technológia: külfejtéses bányaművelési rendszer: letakarítás, jövesztés (nyersanyag kitermelés, a kitermelt haszonanyagot a bányaudvarban víztelenítik), feldolgozás (osztályozás), értékesítés-szállítás valamint meddőanyag kezelés, elhelyezés és tájrendezés. A haszonanyag kotrás mindkét esetben jórészt víz alóli kotrással történik, és a bányaművelés után nyílt vízfelületű bányató marad vissza, a bányaureget felszín alatti víz tölti ki.

A Fellebbező fellebbezésben tett észrevételeivel kapcsolatban az alábbiakat állapítottam meg:

ad a) pontban tett észrevétel az alábbiak miatt nem alapos:

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság 35100-12557-4/2016. ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalásának indokolási részének 8. bekezdésében – annak második mondatában - Magyarország felülvizsgált 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1155/2016. (III.31.) Korm. határozatra (a továbbiakban: VGT2 kormányhatározat) hivatkozva írja, hogy az sp.1.14.2 kódú felszín alatti víztest - mennyiségében és kémiai állapotában - gyenge minőségű. A 8. bekezdés második mondatában azt is megállapítja az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság, hogy „a korábbi, Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1042/2012. (II.23.) Korm. határozat melléklete alapján bizonytalan mennyiségi állapotú víztest gyenge minősítést kapott”.

A gyengére módosítás okaként az érintett víztest negatív mérlegét jelölte meg, amely megállapítás a VGT2 kormányhatározatában szereplő ténymegállapítás.

A környezeti hatásvizsgálati eljárás során a vízgazdálkodási és vízvédelmi szakhatóságnak a hatáskörébe tartozóan vizsgálni kell a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet) 6. számú mellékletében előírt követelményeket is.

A 6. számú melléklet 4. ah) pontja előírja, hogy a várható környezeti hatások becslését és értékelését el kell végezni, tehát az ah) pont szerinti: „a vizeket érő hatások következtében a vizek – a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendelet szerinti vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározott – állapotában bekövetkező változás értékelése” követelmény teljesülését is vizsgálni kellett a szakhatósági eljárás során.

A fentiek figyelembevételével a vízvédelmi hatáskört gyakorló Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóságnak kötelessége volt vizsgálni és mérlegeléssel dönteni, hogy a tervezett bányászati tevékenység eredményeként kialakuló bányató milyen hatással lesz az érintett felszín alatti víztestre, valamint vizsgálnia kellett, hogy teljesülnek-e a tervezett tevékenység eredményeként létrejövő többletpárolgási felületet jelentő nyílt felületű bányató esetén az aktuális VGT2 kormányhatározatban megfogalmazott célkitűzések.

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóságnak vizsgálnia és mérlegelnie kellett, hogy a gyenge mennyiségi és minőségi állapotú felszín alatti víztest – amely mennyiségi szempontból a negatív vízmérlege miatt kapta a gyenge besorolást – állapotára milyen hatással lesz egy újabb közvetett felszín alatti vízből való vízkivétel, elérhető lesz-e azon célkitűzés, hogy az érintett felszín alatti víztest állapota fokozatosan javuljon.

A közvetett felszín alatti vízkivétel fogalmát a FaViR. 3. §-nak 24. pontja ekként határozza meg: **közvetett vízkivétel felszín alatti vízből:** „az a tevékenység, amelynek hatására fokozódik a felszín alatti víz párolgása, vagy létrejön a kapcsolódó felszíni-, illetve felszín alatti vizek útján történő megcsapolása (így például szomszédos felszín alatti víztest közvetítésével történő megcsapolás, felszíni víztest vízszintjének süllyesztése, mélyebb gyökérezetű növényzet telepítése, **külszíni bányászati tevékenység** vagy tavak létesítése, amelyek következtében felszínre kerül a felszín alatti víz)”.

A tárgyi területen tervezett kavicsbányászat közvetlenül érinti a VGT2 kormányhatározat szerinti, a Duna-Tisza-köze – Duna-völgy északi rész (1-10 Duna-völgyi főcsatoma részvízgyűjtő-gazdálkodási terv) elnevezésű sp.1.14.2 víztest kóddal (VOR kód: AIQ 525) megjelölt felszín alatti sekélyporózus (törmelékes, porózus) víztestét.

A VGT2 4. függeléke szerint a felszín alatti víztest átlagos tetőszintje a terep alatt 3 m, míg az átlagos feküszint a terep alatt átlagosan 22 m. Az sp.1.14.2 víztest kódú víztest alatt helyezkedik el az AIQ 524 VOR kódú p.1.14.2 víztest kódú porózus víztest.

Az sp.1.14.2 felszín alatti víztestnek a VGT2 kormányhatározat szerint mennyiségi állapota gyenge, a kémiai állapot úgyszintén gyenge.

A mennyiségi állapot gyenge minőségének oka a VGT2 kormányhatározat szerint a víztest negatív vízmérlege.

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság elutasító elsőfokú szakhatósági állásfoglalásában a FaViR. 4. § (1), (2) bekezdéseire, a 8. § (c) pontjára, valamint a 9. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott.

A FaViR. 4. § (1) bekezdése szerint: „Alapvető célkitűzésként legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek.”, a (2) bekezdés kimondja, hogy: „Az (1) bekezdésben foglaltak teljesülése érdekében úgy kell eljárni, hogy a felszín alatti vizek, illetve víztestek esetében:

a) azok állapota ne romoljon;

b) a tevékenység következtében kialakult jelentős és tartósan kedvezőtlen irányú állapotváltozás megforduljon;

d) a gyenge állapotú és a külön jogszabály szerinti kritériumok alapján veszélyeztetett helyzetűnek jellemzett víztestek állapota fokozatosan javuljon”.

A FaViR. 8. § (c) bekezdés azt mondja ki, hogy „A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak

c) úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.”. A 4. § (2) bekezdés d) pontja pedig azt mondja ki, hogy „a jó mennyiségi és minőségi állapot elérésének érdekében úgy kell eljárni, hogy: „a gyenge állapotú és a külön jogszabály alapján veszélyeztetett helyzetűnek jellemzett víztestek állapota folyamatosan javuljon”.

A FaViR. 9. § (1) bekezdésének b) pontja szerint: „A felszín alatti vizek jó mennyiségi állapotának biztosítása érdekében a tevékenység b) nem vezethet a felszín alatti víztest kémiai és fizikai állapotromlásához, beleértve a káros víz(nyomás)szint (a továbbiakban: vízszint) emelkedését”.

Az érintett sp.1.14.2 kódú felszín alatti víztest gyenge mennyiségi állapotát a VGT2 kormányhatározat állapítja meg, az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság állásfoglalásának indoklásában szakszerűen erre a tényre, mint bizonyítékra hivatkozik, de szakhatósági döntését a FaViR. fentebb említett jogszabályhelyeinek figyelembe vételével hozta meg. Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság döntése megfelel a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. számú melléklet II. táblázat 3. pontjában foglalt azon követelménynek, hogy a közigazgatási eljárás során el kell bírálni azt, hogy a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére meghatározott előírások érvényesíthetők-e.

Megállapítható, hogy az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó előírásokat megvizsgálva, valamint a benyújtott Dokumentációt elbírálva adta meg szakhatósági állásfoglalását, melyet az Elsőfokú környezetvédelmi hatóság elsőfokú környezetvédelmi döntésébe belefoglalt.

ad b) pontban tett észrevétel az alábbiak szerint nem alapos:

Fellebbező azzal érvelt, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala 2017. február 10-én közzétett, PE-06/KTF/2082-6/2017. számú határozatában környezetvédelmi engedélyt adott Majosháza III.- homok, kavics védnevű bánya területén tervezett tevékenységre. Tárgyi környezetvédelmi közigazgatási eljárásban az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a 35100/14366-3/2016. számú szakhatósági állásfoglalásában a kérelmezett bányászati környezethasználatához vízvédelmi szempontból hozzájárult, míg tárgyi környezetvédelmi közigazgatási eljárásban vízvédelmi szakhatóságként nem járult hozzá a bányászati környezethasználat végzéséhez.

Fellebbező álláspontja szerint mindkét bányászati környezethasználat ugyanazon a sekély porózus felszín alatti víztesten folya, azonos technológiával, tehát két teljesen azonos feltételű engedélyezési eljárásban hozott az Elsőfokú környezetvédelmi hatóság ellentétes tartalmú döntést.

A Bírósági Ítélet lényegében azt tartalmazta, hogy az új eljárás lefolytatása során a II. rendű alperesnek a BM OKF-nek érdemben meg kell vizsgálnia (össze kell vetnie), hogy a két különböző környezethasználó által folytatott tevékenység azonos tényállás mellett valósul-e meg, illetve tárgyi ügy környezethasználóját érte-e indokolatlan hátrány a tevékenység elbírálása során.

A rendelkezésre bocsátott iratok alapján a „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelek teljes területére vonatkozóan a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a CEMEX részére KTVF: 4391-2/2009. számú környezetvédelmi működési határozatában engedélyezte a bányászati környezethasználat végzését. A környezetvédelmi engedélyezés időszakában a felszín alatti víztest mennyiségi állapota még nem volt ismert.

A „Majosháza III. – homok, kavics” védnevű bányatelken az időközben bekövetkezett bányászati jog változására tekintettel a Pest Megyei Kormányhivatal RIVER WATER - környezetvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatását követően - részére adott ki PE/KTF/4586-46/2015. ügyszámon környezetvédelmi engedélyt. A környezetvédelmi engedélyezés időszakában az érintett sekély porózus felszín alatti víztestet a Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1042/2012. (II.23.) Korm. határozat melléklete jó, de gyenge kockázatú mennyiségi állapotú víztestként határozta meg. A rendelkezésre álló adatok szerint a bányászati környezethasználati tevékenységet megkezdték és többek között Délegyháza 0145/90 hrsz. területén az Új tavat visszahagyva végezték (a rendelkezésre álló adatok szerint a kavicsvagyon kitermelését 2016. évre be is fejezték).

2016 évben a „Majosháza III. – homok, kavics” bányatelek jogosítottja azt közölte az Elsőfokú környezetvédelmi hatósággal, hogy a bányatelek megosztásának eredményeképpen az északi részen a „Majosháza IV. – kavics, homok” bányatelek jött létre, a délin pedig a „Délegyháza XX. – kavics, homok” bányatelek. A bányatelek megosztása miatt a bányászati környezethasználatl érintett területnagyság nem változott.

A „Délegyháza XX. – kavics, homok” bányatelek környezethasználója a Readymix lett, aki számára az Elsőfokú környezetvédelmi hatóság megadta a PE-06/KTF/2082-6/2017. számú környezetvédelmi engedélyt.

A környezethasználatl érintett Délegyháza külterület 0145/6-83 és a 0145/88-89 hrsz.-ú ingatlanra vonatkozóan 2009. évtől kezdődően az aktuális környezethasználók rendelkeztek bányászati környezethasználati engedéllyel.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 66. § (1) a) bekezdése szerint a környezethasználat a környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó tevékenységek esetén a környezetvédelmi hatóság által kiadott környezetvédelmi engedély véglegessé válását követően kezdhető meg.

Vagyis a Fellebbező által kifogásolt bányászati környezethasználat környezeti hatásait illetően - a felszín alatti vizeket érintően is - már korábban elbíráltta a hatáskörrel rendelkező környezetvédelmi hatóság, csupán a környezethasználók személyei változtak meg, a tevékenység tárgya és tárgyi feltételei változatlanok maradtak.

Tárgyi fellebbezéssel érintett „Taksony V. – kavics” védnevű bányatelken viszont a Fellebbező a korábban folytatott bányászati környezethasználatának bővítésére vonatkozóan nyújtott be kérelmet az Elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz. A tervezett bányászati tevékenység bővítés (bányatelek bővítés) Taksony külterület 083/22 és Dunavarsány külterület 030/3, 030/8-19, 030/32-49 hrsz.-ú ingatlanjain valósulna meg 22 ha 5241 m² területet érintve. A korábban lefektetett bányatelek nagysága: 32 ha 175 m². A 22 ha 5241 m² bányabővítési területen a rendelkezésre álló adatok szerint kb. 11 ha nyílt bányató felület maradna vissza.

Az Elsőfokú környezetvédelmi hatóság a „Taksony V. – kavics” védnevű bányatelek vonatkozásában a PE-06/3606-2/2017. számú határozatával a bányatelek bővítési – tehát újabb közvetett talajvíz kivételt jelentő környezethasználati - kérelmét utasította el, de nem tiltotta meg a korábban engedélyezett bányatelki területen a bányászati környezethasználat folytatását.

A közigazgatási hatóság az Ákr. 2. § (2) bekezdés a-b) pontja szerint köteles eljárni, amelyek az alábbiakat írják elő:

a) a hatóság hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően;

b) a törvény előtti egyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül jár el.

Az Ákr. bekezdése azt mondja ki, hogy a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.

A fentiek szerint a PE-06/KTF/2082-6/2017. számú környezetvédelmi engedélyben és a PE-06/3606-2/2017. számú környezetvédelmi engedélyben – a felszín alatti vizek mennyiségi

védelmét illetően - nem azonos tényállású környezethasználati kérelmeket bírált el az Elsőfokú környezetvédelmi hatóság, illetve az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság, függetlenül attól, hogy mindkét környezetvédelmi közigazgatási ügyben az érintett felszín alatti víztest ugyanaz és hasonlóak a bányászati tevékenység technológiái is. Ezért azt állapítottam meg, hogy az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság állásfoglalásának megadásánál nem sértette meg az Ákr. 2. § (2) bekezdésében előírt közigazgatási eljárási alapelveket.

ad c) pontban tett észrevétel az alábbiak szerint nem alapos:

Az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerint a döntés tartalmazza az eljáró hatóság, az ügyfelek és az ügy azonosításához szükséges minden adatot, a rendelkező részt – a hatóság döntésével, a szakhatóság állásfoglalásával, a jogorvoslat igénybevitelével kapcsolatos tájékoztatással és a felmerült eljárási költséggel –, továbbá a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a szakhatósági állásfoglalás indoklására, a mértegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is kiterjedő indokolást.

Fentebb hivatkoztam az Ákr 62. § (4) bekezdésére, mely szerint a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli figyelembe véve a szakszerűség követelményét is.

A rendelkezésre álló iratok tanúsága szerint az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a bizonyítékokat a Dokumentációban és a VGT2 kormányhatározatban rendelkezésre álló tények, adatok szerint összegyűjtötte és értékelte, és azon alapuló szabad meggyőződése szerint állapította meg a tényállást.

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság állásfoglalásának indokolása, annak 8. bekezdésének második és harmadik mondatai (a 35100-12557-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalás 2. oldal) az alábbi megállapításokat tartalmazzák: „melléklete alapján bizonytalan mennyiségű víztest gyenge minősítést kapott, melynek oka a víztest negatív mérlege. Továbbá az Országos Vízügyi-gazdálkodási Tervben foglaltak alapján a mesterséges bányatavak többlet párolgása a sekély víztestek közül az érintett „sp.1.14.2. Duna-Tisza köze – Duna-völgy északi rész” víztestet terheli a legnagyobb mértékben”.

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság állásfoglalásának indokolásában (elsőfokú szakhatósági állásfoglalás 3. oldal) az alábbiakat írja: „A Dokumentáció, valamint a Hiánypótlás szerint önmagában az új bányató kialakulása következtében a többlet párolgás okozta talajvízszint változások mértéke nem haladja meg a csapadék okozta talajvízszint-változás mértékét, azonban a térségben a meglévő nagyszámú, valamint a tervezett bányatavak együttes hatása egyre nagyobb mértékű depressziót okoz a talajvízszintben. Továbbá a fedőréteg letakarítását követően a megnyitott felszín alatti víztestek a fedőréteg hiányában kevésbé védettek a felszín felől esetlegesen bejutó szennyeződésekkel szemben.”

Az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság az állásfoglalás indokolási részében az alábbi megállapítást teszi: „A Dokumentáció alapján a bányászati tevékenység végzése önmagában nincs jelentős negatív hatással a felszín alatti víztest állapotára, azonban a tevékenység végzésével járó, újabb nyílt vízfelület kialakulása a fentiek miatt nem elfogadható.”

Az Elsőfokú szakhatóság valójában nem a nyílt vízfelület kialakulását tiltotta meg, hanem azt, hogy a bányászat következtében létrejövő nyílt vízfelület többlet párolgása - közvetett felszín alatti vízkivétel - révén a gyenge mennyiségi és minőségi állapotú felszín alatti víztest állapota tovább romoljon.

A fellebbezési eljárás során Fellebbező által benyújtott Nyílt vízfelület csökkentő Dokumentációval, valamint a másodfokú szakhatósági eljárás során lefolytatott bizonyítási eljárás kapcsán beszerzett adatok, információk alapján a fentiekén túl az alábbiakat állapítottam meg:

A 2017. november 15-én a Másodfokú környezetvédelmi hatóság és a BM OKF közötti irategyeztetés során a BM OKF birtokába jutott Hidrogeológiai modellezés tervanyag a 21. oldal első mondatában az alábbi megállapítást teszi: „a legnagyobb depressziós értékek is 10 cm alatt maradnak, így nem beszélhetünk jelentős áramtér módosításról.”

A lefuttatott modell vizsgálatok azt állapították meg, hogy a „kérdéses bányatelek területén létesítendő bányató még abban az esetben sincs a környező vízfolyások, és a térség talajvízszintjére számottevő hatással, ha teljes bővített térrész tóként funkcionál.” Ugyanakkor a Hidrogeológiai modellezés 21. oldalán található 17. ábra a teljes bővítés esetén kialakuló bányató depressziós terét, a 22. oldalon található 21. ábra a részleges (legdélebbi oldal) visszatöltés esetén kialakuló depressziós teret úgy ábrázolja, hogy a legnagyobb depresszió nem haladja meg a 10 cm-t, a hozzá tartozó depresszió felület a bányató határoló partvonalától számítva nem terjed túl 100 m-en.

A Hidrogeológiai modellezés ezáltal bizonyítja, hogy a bányászati tevékenység nyomán kialakuló bányató a FaViR. 3. § 24. pontja szerinti felszín alatti vízből történő közvetett – igaz csekély mértékű – vízkivétel valósít meg a Duna-Tisza-köze – Duna-völgy északi rész (1-10 Duna-völgyi főcsatorna részvízgyűjtő-gazdálkodási terv) elnevezésű sp.1.14.2 víztest kóddal (VOR kód: AIQ 525) megjelölt – gyenge mennyiségi állapotú – felszín alatti sekélyporózus (törmelékes, porózus) víztesten.

A VGT2 6. fejezetének (A vizek állapotának értékelése, jelentős vízgazdálkodási problémák azonosítása) 6-47. táblázat 6.2. pontja a következőket tartalmazza:

Hajtóerő és terhelés megnevezése	Víztest/védett terület típusa	A terhelés leírása	A hatás leírása	Terhelés jelentőségének értékelése
6.2 Felszín alatti víz jelentős süllyedése nem vízigények kielégítése miatt	felszín alatti víz, ivóvízbázis, természeti	A felszín alatti víz szintjének ideiglenes süllyesztése tipikusan bányászat miatt vagy munkagödörben építkezésnél. Közvetett vízkivételek a természetesnél nagyobb vízelvonás mély csatornákkal, kavicsbánya tavakkal, elterelt és/vagy kimélyült medrek miatt.	Hidroológiai változások miatt megváltozott élőhelyek, víztől függő élettér csökkenése, vagy eltűnése Felszín alatti víz szintjének csökkenése	Jelentős országos és víztest szinten is jelentős hatás

A VGT2 6. függeléké „Célkitűzések és intézkedések – felszín alatti vizek” része általános érvénnyel említi, hogy a (negatív) hatásokat enyhíteni kell, az alkalmazandó eszközök között felsorolja a hatásági eszközök alkalmazását, ilyen hatásági eszköz a gyenge mennyiségi állapotú felszín alatti víztesten a további közvetett felszín alatti vízből való vízkivétel korlátozása, engedélyezési kérelem elutasítása.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy a VGT2 a bányászati vízkivételeket országos és víztest szinten is jelentős vízgazdálkodási problémaként azonosítja. A terhelés leírásánál a felszín alatti víz süllyedését említi, továbbá kihangsúlyozza, hogy a negatív vízmérleg (vízszintsüllyedés) miatt a víztől függő élettér csökkenhet.

A másodfokú szakhatósági állásfoglalás vízvédelemre vonatkozó álláspontjának kialakítása során az alábbi jogszabályhelyeket vettem figyelembe:

A Kvt. 18. § (1) bekezdése alapján a víz védelme kiterjed a felszíni és felszín alatti vizekre, azok készleteire, minőségére (beleértve a hőmérsékleti viszonyait is) és mennyiségére, a felszíni vizek medrére és partjára, a víztartó képződményekre és azok fedőrétegeire, valamint a vízzel kapcsolatosan - jogszabályban vagy hatásági határozatban - kijelölt megkülönböztetett védelem alatt álló (védett) területekre.

A Kvt. 18. § (5) bekezdése alapján a környezet igénybevételét és használatát úgy kell megszervezni és végezni, hogy a vizek állapotára vonatkozó környezeti célkitűzések teljesüljenek, így különösen:

a) a felszíni és a felszín alatti vizek állapota ne romoljon,

b) a felszíni és felszín alatti vizek jó állapota a külön jogszabály szerinti környezeti követelmények teljesítése révén megvalósuljon.

A Kvt. 18. § (7) bekezdése alapján a vizek jó állapotának eléréséhez szükséges intézkedéseket - a Kormány nyilvános egyedi határozatával közzétett - vízgyűjtő-gazdálkodási tervben kell meghatározni.

A 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet szerint: „1. § (6a) A vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység esetén a környezeti hatásvizsgálati eljárásban kell igazolni a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. §-ában és 11. §-ában előírt feltételek teljesülését.”

A 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés c) pontja szerint: „E rendelet alkalmazásában... vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység: olyan, e rendelet hatálya alá tartozó – a felszíni víztest fizikai jellemzőinek módosulásával vagy a felszín alatti víztest vízszintjében beállt változással járó – tevékenység, amely a víztest állapotromlását okozhatja.”

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a bányászati tevékenység után visszamaradó bányató révén megvalósul a közvetett vízkivétel a felszín alatti vízből, melynek hatásaként a Hidrogeológiai modellezés szerint a bányató – igaz szűk környezetében – felszín alatti víztestén vízszintváltozás fog beállni a gyenge mennyiségi állapotú víztesten. A tevékenység így vizekbe történő beavatkozással járó tevékenységnek minősíthető, ezért a környezetvédelmi közigazgatási eljárás során – vizsgálni - igazolni kell a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 221/2004. (VII.21.) Korm. rendelet) 10. §-ában és 11. §-ában előírt feltételek teljesülését.

A 221/2004. (VII.21.) Korm. rendelet szerint: „10. § (1) Nem minősül a külön jogszabályokban meghatározott célkitűzésekre vonatkozó előírások megszegésének, ha a (2)–(4) bekezdésekben meghatározott feltételek teljesülnek, és

a) a felszín alatti víz jó állapotának, a felszíni víztest jó ökológiai állapotának vagy – ahol az alkalmazandó – jó ökológiai potenciáljának elérése, illetőleg egy víztest állapotromlásának megelőzése azért hiúsul meg, mert a felszíni víztest fizikai jellemzőiben, felszín alatti víztest vízszintjében kedvezőtlen változások következtek be, illetve

b) új, fenntartható emberi fejlesztési tevékenységek következményei miatt nem lehet megelőzni, hogy egy felszíni víztest a jó állapotot meghaladó (kiváló) állapota jó állapotra csökkenjen.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben minden lehetséges intézkedést meg kell tenni a víztest állapotára gyakorolt kedvezőtlen hatás mérséklésére.

(3) A vízgyűjtő-gazdálkodási tervben fel kell tüntetni az (1) bekezdés szerinti körülményeket, részletesen ismertetve azok indokait.

(4) Az (1) bekezdés csak közérdekből, különösen a környezet és a társadalom számára a környezeti célkitűzések teljesítésével elérhető előnyöket meghaladó, az emberi egészség és biztonság megőrzésében, illetőleg a fenntartható fejlődésben jelentkező előnyök érdekében alkalmazható, feltéve, hogy ezek a célkitűzések a műszaki megvalósíthatatlanság, illetve az aránytalan költségek miatt nem érhetők el más, jelentős mértékben jobb környezeti változatot jelentő eszközökkel.

11. § A 3. § (2) bekezdése, valamint a 7–10. §-ok alkalmazása során biztosítani kell, hogy az

a) ne zárja ki és ne veszélyeztesse állandó jelleggel a Duna-vízgyűjtőkerület más víztestjénél a környezeti célkitűzések teljesítését;

b) összhangban legyen legalább a környezet védelmére vonatkozó európai közösségi jogi szabályozásnak megfelelést biztosító, külön jogszabályokban meghatározott védelmi szinttel.”

Tárgyi közigazgatási eljárás tárgya olyan – az emberi egészség és biztonság megőrzése szempontjából közömbös - kavicsbányászati tevékenység környezeti engedélyezése, amely közvetett felszín alatti vízből történő vízkivételnek minősül, és amelyet a VGT2 6. fejezetének (A vizek állapotának értékelése, jelentős vízgazdálkodási problémák azonosítása) 6-47. táblázat

6.2. pontja a negatív hatásokat enyhítendő korlátozni rendel akár hatósági - tiltó - eszközökkel is.

Az előző mondatban tett megállapítás alapján tárgyi tevékenységre pozitív megkülönböztetésként nem alkalmazhatók a 10-11. §-ban megfogalmazottak.

A FaViR. 8. § c) pontja szerint: „A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak

c) úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.”

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdés a) pontja szerint a környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná a Nemzeti Környezetvédelmi Programban meghatározott környezeti célállapotok elérését.

Az Országgyűlés 27/2015. (VI.17.) OGY határozata fogadta el a 2015-2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programot (a továbbiakban: NKP), amelynek 1. számú melléklete tartalmazza az NKP-t. Az NKP 5.2.3.1 fejezetének címe: „Vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés és monitoring”.

Az NKP 5.2.3.1 fejezetében azt írja, hogy cél a „VGT megvalósítása a vizek jó állapotának elérése érdekében”.

Fentebb már kifejtettem, hogy a VGT2 6. fejezetének (A vizek állapotának értékelése, jelentős vízgazdálkodási problémák azonosítása) 6-47. táblázat 6.2. pontja tartalmazza, hogy a bányászat nyomán létrejövő közvetett felszín alatti vízkivételből származó negatív hatásokat csökkenteni kell, akár hatósági eszközökkel is, amelynek egyik eszköze a további közvetett felszín alatti vízkivételek megtöltése a gyenge mennyiségi állapotú felszín alatti víztesteken.

A rendelkezésre álló iratok szerint a kérelmezett bányászati tevékenység nyomán visszamaradó - közvetett felszín alatti vízkivétellel járó – nyílt felszínű bányató különösen a nyári hidrológiai félévben kialakuló depresszióval – igaz kis mértékben és lokálisan – hosszú távon veszélyezteti a VGT2-ben és az NKP-ban megfogalmazott javító célkitűzések teljesülését elsősorban azért, mert a bányászati környezethasználat után visszamaradó bányató hosszútávon fennmaradva folyamatosan okoz közvetett felszín alatti vízkivételt a gyenge mennyiségi állapotú víztesten.

A Fellebbező által „kompenzációs céllal” a Taksony – V. kavics védnevű bányatelek bővítés vízmennyiségi hatásterületén kívüli ingatlanokon (Kiskunlacháza II. – kavics védnevű bányatelek Délegyháza külterület 091 és 093/7 hrsz.-ú ingatlanok) visszatöltésre felajánlott területeket víz mennyiségvédelmi szempontból az alábbi okok miatt nem fogadtam el:

A rendelkezésemre álló iratok alapján megállapítottam, hogy az eljárás tárgya Taksony – V. kavics védnevű bánya környezetvédelmi engedélyének módosítására irányuló környezeti hatásvizsgálat, amelynek érintett ingatlanjai az alábbiak: Taksony külterület 083/22 és Dunavarsány 030/3, 030/8-19, 030/32-49 hrsz.-ú, a Fellebbező által ún. kompenzációra felajánlott területek Délegyháza külterületén lévő ingatlanok, amelyek jelen eljárással érintett ingatlanokat nem érintenek, továbbá a tervezett környezethasználat vízmennyiségi hatásterületeit sem érintik.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítottam, hogy tárgyi fellebbezési eljárás Taksony V. – kavics védnevű bányatelekre vonatkozik, és nem terjed ki Kiskunlacháza II. – kavics védnevű bányatelkére. Az Ákr. 55. § (1) bekezdése előírja, hogy törvény vagy a szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendelet közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben és határidőben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie.

Az Ákr. 55. § (2) bekezdése azt mondja ki, hogy ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szakhatóságra a hatóságra, a szakhatóság állásfoglalására a döntésre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság PE/KTF/6143-7/2017. iktatószámú szakhatósági megkereső levelében meghatározta, hogy a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. számú mellékletének 3. pontjában meghatározott szakkérdésekben várja a BM OKF másodfokú szakhatósági állásfoglalását. Fentieket figyelembe véve megállapítottam, hogy az ún. kompenzációra felajánlott területek kérdésében az arra jogosult Bányafelügyelet egyrészt még nem döntött, illetve másrészt már korábban jelen ügytől függetlenül döntött, továbbá a vízvédelemmel érintett közvetett és közvetlen hatásterületen kívül helyezkednek el.

Azt állapítottam meg, hogy a tervezett külfejtéses bányaművelési rendszer - nyílt vízfelület kialakítása révén -, mint közvetett felszín alatti vízkivétellel járó bányaművelési rendszer a gyenge mennyiségi állapotú sp. 1.14.2 víztest kódú víztest területen a felszín alatti vizek védelme miatt nem engedélyezhető tevékenység.

Az elsőfokú szakhatósági állásfoglalás rendelkező és indokolási részével kapcsolatban összességében azt állapítottam meg, hogy az Elsőfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság az Ákr. 55. §-ban foglalt a szakhatóságokra vonatkozó előírások, továbbá az Ákr. 81. § (1) bekezdésében előírt kötelezettségek betartásával adta meg elsőfokú szakhatósági állásfoglalását a megkereső Elsőfokú környezetvédelmi hatóság számára.

Az Ákr. 119. § (5) bekezdése szerint a másodfokú hatóság a döntést helyben hagyja, a fellebbezésben hivatkozott érdeksérelem miatt, vagy jogszabálysértés alapján azt megváltoztatja vagy megsemmisíti. A fentiekben kifejtettek tekintettel a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35100-12557-4/2016. ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalását jelen másodfokú szakhatósági állásfoglalással helyben hagyom.

A másodfokú szakhatósági állásfoglalást az Ákr. 55. § (1) bekezdése alapján adtam meg.

A másodfokú szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

A BM OKF másodfokú szakhatósági hatáskörét a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdése alapozza meg."

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy a másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság eleget tett az 5.K.27.655/2018/27. számú ítéletben előírt tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: 314/2005. Korm. rendelet) vonatkozásában tett megállapítások

A Fellebbező a „Taksony V. kavics” védnevű bányatelken belül a Taksony 083/48., 083/10-21, 083/25-26. hrsz.-ú ingatlanokon végzett tevékenységre vonatkozóan Engedéllyel rendelkezik. Az engedélyezett bányászati tevékenységgel érintett terület nagysága 32,0175 ha. Az engedélyezett kapacitás 350.000 m³/év.

A Fellebbező a tárgyi kérelemre vonatkozó Dokumentáció alapján a bányászati tevékenység kiterjesztését kérelmezte a Taksony 083/22 hrsz.-ú és a Dunavarsány 030/3, 03068-09, valamint a 030/32-49 hrsz.-ú ingatlanokra hatásvizsgálatra vonatkozó Dokumentáció benyújtásával. A bővítés területe 22,5241 ha, így összesen 54,5416 ha lenne a teljes bányászati tevékenységgel érintett terület.

A 314/2005. Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés alapján a rendelet hatálya - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az 1-3. számú mellékletben meghatározott tevékenységekre, létesítményekre, valamint azok jelentős módosításaira, változtatásaira (a továbbiakban együtt: tevékenység) terjed ki.

A 314/2005. Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés ab) és abf) pontjai alapján a környezeti hatásvizsgálati eljárás szempontjából jelentős módosítás:

ab) a 3. számú melléklet 130. pontjában felsorolt tevékenység olyan megváltoztatása, különösen a tevékenység bővítése, illetve technológia-, termékváltás, amelynek következtében az alábbiakban megadott feltételek valamelyike fennáll:

abf) a tevékenység céljára lehatárolt terület legalább 25%-kal megnő, és az új területnek a jelenlegi vagy a településrendezési tervben meghatározott területfelhasználási módja az igénybevétel miatt megváltozik.

A 314/2005. Korm. rendelet 1. § (5) bekezdés alapján a környezethasználó kérelmére a környezetvédelmi hatóság - előzetes vizsgálati eljárás nélkül - környezeti hatásvizsgálati eljárást folytat le, ha a környezethasználó olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel.

A 314/2005. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján a környezethasználó - az 1. § (5) bekezdésben foglalt eset kivételével - előzetes vizsgálat iránti kérelmet köteles benyújtani a környezetvédelmi hatósághoz, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel.

A 314/2005. Korm. rendelet „A környezetvédelmi hatóság döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek” című 3. számú mellékletének 130. pontja alapján az 1. számú melléklet 1-31., 33-35., 38-40., 42-44., 48-55. pontjában, valamint a 3. számú melléklet 1-75., 80-85., 89-94., 96-101., 103., 105-128. pontjában felsorolt tevékenység vagy létesítmény 2. § (2) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti jelentős módosítása, kivéve, ha a módosítás az 1. számú melléklet B. és C. oszlopa szerint meghatározott tevékenység vagy létesítmény megvalósítása.

A 314/2005. Korm. rendelet „Környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek” című 1. számú melléklet 10. pontjának a) pontja alapján egyéb bányászat (kivéve az önállóan létesített ásványfeldolgozó üzemet) 25 ha területnagyságtól külszíni bányászat esetében.

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy az elsőfokú hatóság megfelelően környezeti hatásvizsgálati eljárás folytatott le a Fellebbező kérelmére a 314/2005. Korm. rendelet 1. § (5) bekezdés alapján, amely eljárás 2016. augusztus 10-én indult meg.

Környezet-egészségügyi szakkérdés vonatkozásában tett megállapítások

A másodfokú hatóság a PE/KTF/6143-8/2017. ügyiratszámú levelével megkereste a Budapest Főváros Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályát (továbbiakban: **környezet-egészségügyi szakkérdést másodfokú eljárásban vizsgáló hatóság**) a kérelem benyújtásakor hatályos Ket. 44. § (1)-(2) bekezdései és az 58. § (1) bekezdése alapján a 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet (továbbiakban: **71/2015. Korm. rendelet**) 28. § (2) bekezdés és az 5. számú melléklet I. táblázat szerinti szakkérdés vizsgálata céljából.

A környezet-egészségügyi szakkérdést másodfokú eljárásban vizsgáló hatóság a BP/PNET-TKI/00821-4/2017. ügyiratszámú szakvéleményében megállapította, hogy a Dunavarsány 030/8-19 hrsz.-ú külterületi ingatlanokon a 300 m-es védőtávolságon belüli bányászati tevékenység engedélyezése környezet-egészségügyi szempontból nem javasolt, illetve a Taksony 083/22 hrsz.-ú, a Dunavarsány 030/3 hrsz.-ú és 030/32-49 hrsz.-ú ingatlanok védőtávolságon kívüli részén a bányászati tevékenység végzése ugyanakkor nem kifogásolható.

A másodfokú hatóság a PE/KTF/6143-20/2017. ügyiratszámú levelében tájékoztatást kért a környezet-egészségügyi szakkérdést másodfokú eljárásban vizsgáló hatóságtól, hogy a BP/PNET-TKI/00821-4/2017. ügyiratszámú szakvéleményét fenntartja-e a Fellebbező 2017. szeptember 25-én kelt nyilatkozatára figyelemmel.

A környezet-egészségügyi szakkérdést másodfokú eljárásban vizsgáló hatóság a BP/PNET-TKI/00821-8/2017. ügyiratszámú nyilatkozatával fenntartotta a korábban adott szakvéleményét, mivel a Fellebbező fent említett nyilatkozata a Dunavarsányi Szennyvíztisztító Telep működéséhez kapcsolódó, nem megfelelő tisztaságú tisztított szennyvíz szikkasztására szolgáló terület 300 m-es védőtávolságával kapcsolatos adatot érdemben nem tartalmazott.

A Dunavarsányi szennyvíztisztító telep működése során a szennyvíztisztítóból származó tisztított szennyvíz elöntése talajszennyezést hozott létre. A szennyvíztisztító telep korszerűsítése a beavatkozási tervvel ellentétben még meg sem kezdődött, így a szennyvíztisztítóból származó, nem megfelelő tisztaságú tisztított szennyvíz a továbbiakban is az öntöző területekre kerül ki. Mivel a talajszennyezés csökkenése rövid távon nem várható, illetve a kavicsbánya tervezett módosítása érinti a nem megfelelő tisztaságú szennyvíz szikkasztásra szolgáló terület 300 m-es védőtávolságát, ezért a védőtávolságon belüli bányászati tevékenység engedélyezését a környezet-egészségügyi szakkérdést másodfokú eljárásban vizsgáló hatóság nem javasolta.

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység vonatkozásában az elsőfokú közigazgatási hatósági eljárásban megállapított környezet-egészségügyi szempontból fennálló kizáró okok továbbra is fennállnak, ezért a fellebbezés e körben tett kifogása nem megalapozott.

Földtani közeg védelme vonatkozásában tett megállapítások

A bányatelek alaplapja 94,1 mBf, fedőlapja 101,5 mBf szinten lett meghatározva. A tervezett bővítés során a bányatelek alaplapjának 90 mBf szintre való csökkentését is tervezik. A bányatelek jelenlegi területe 32,0175 ha, a bővítés után pedig 54,5416 ha-ra tervezett. A tervezett maximális kitermelési kapacitás megegyezik a jelenlegi 350.000 m³/év mennyiséggel.

A tevékenység megkezdéséhez szükséges mobil osztályozó berendezés, konténer épületek telepítése, illetve a kitermeléshez szükséges gépek helyszínre szállítása már megtörtént. A tervezett művelési rendszer változatlan, sekély mélységű külfejtés, haladó rézsúfalas művelési rendszer, víz alóli kotrás alkalmazásával. Talajvízszint felett a haszonanyag kitermelése homlokrakodóval, talajvízszint alól pedig mélyásó szerelékkel szerelt hidraulikus, dobóvedres vagy vedersoros kotróval tervezett.

A napi üzemeléshez szükséges üzemanyagot és kenőanyagot a műszak kezdetén betankolják az eszközökbe. A bányatelek területén üzemanyag és kenőanyag tárolása nem tervezett.

A bányatelken belül az alkalmazott berendezéseken javítási munkákat nem végeznek. A helyszínen végzendő karbantartási munkálatokat megfelelő műszaki védelem mellett szakszerviz végzi, amely során a keletkezett fáradt olajat és karbantartási anyagokat azonnal elszállítják.

Az eseti jelleggel előforduló veszélyes hulladékok gyűjtésére zárható, szivárgásmentes aljzatbevonatú, peremmel és csurgalékvíz gyűjtővel ellátott gyűjtőhelyet terveznek kialakítani. Jelenleg a veszélyes hulladékot zárható acél edényzetben helyezik el, majd azonnal elszállítatják.

A földtani közeg szennyeződésére normál üzemmenet mellett nem kell számítani. Havarria esemény a munkagépek meghibásodása során, olaj- vagy üzemanyag elfolyásként keletkezhet. Ilyen esetekben a szennyeződés felitátását és a szennyezett talaj azonnali összegyűjtését tervezik. A szennyezett felitató anyagot és a kitermelt szennyezett talajt veszélyes hulladékként tervezik kezelni.

A felhagyás során a helyszínre telepített konténerek és gépek eltávolítása történik. A bányaművelés után a területen egy bányató maradna vissza.

A tervezett bányatelek bővítés közvetlen környezetében (Dunavarsány 036/16 hrsz.) lévő és 1998 óta üzemelő Dunavarsányi Szennyvíztisztító Telep a tisztított szennyvizét főként a Dunavarsány 036/17 hrsz.-ú, kisebb részben a Taksony 099/40 és 0107/1-2 hrsz.-ú ingatlanokon öntözi ki. A tisztított szennyvíz szennyezőanyag tartalma feldúsulást, így szennyeződést okozott, amelynek kapcsán a PE/KTF/11754-3/2015. számú határozatban a Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt. a DUNAVARSÁNYI TISZTA VÍZ Szennyvízviasszaforgató, Újrahasznosító és Fejlesztő Kft. és a Dunavarsány és Térsége Önkormányzati Szennyvíztársulás egyetemlegesen lett kötelezve a Dunavarsány 036/16-17 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában beavatkozási terv készítésére, illetve a Taksony 099/40 és 0107 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában kármentesítési monitoring végzésére és a meglévő monitoring rendszer bővítésére a felszín alatti víz tekintetében.

A tevékenység hatásterülete a földtani közeg védelme szempontjából megegyezik a tárgyi bányatelek területével.

Az elsőfokú hatóság megállapította, hogy a területen észlelt felszín alatti vízszennyezés a bányatelek bővítésével és a termelés megindulásával mobilizálódik, illetve ezen megállapítást a benyújtott transzportmodell szimuláció eredményei sem cáfolták, ezért kármentesítési szempontból is elutasította a tárgyi kérelmet.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítottam, hogy a tárgyi területen felszín alatti víz szennyezés található, amelynek terjedésével kapcsolatos vizsgálat a 71/2015. Korm. rendelet 5. számú melléklet II. táblázat 3. pontja alapján, így a kármentesítés vonatkozásában a másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalás megállapításai az irányadók, ezért az elsőfokú hatóság nem rendelkezik hatáskörrel kármentesítési szempontú megállapítások megtételére.

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy a tervezett kavicsbányászat a földtani közegvédelmi szempontjából nem kifogásolható.

Hulladékgazdálkodási szempontból tett megállapítások

A Dokumentáció bemutatja, hogy a tevékenység végzése során a dolgozók szociális ellátásából nem veszélyes kommunális hulladék keletkezése várható. Veszélyes hulladék keletkezése üzemszerű működés során nem várható csak havária esetén, amit eseti megbízás alapján arra engedéllyel rendelkező szállító és kezelő szervezetnek adnak át. A Dokumentációban ismertetésre kerül a veszélyes és nem veszélyes hulladékok tárolása és rendszeres elszállításának megoldása.

A kérelmezett tevékenység során keletkező hulladék tervezett módon történő gyűjtésével és kezeltetésre történő átadásával jelentős környezeti hatás nem várható.

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy a tervezett kavicsbányászat hulladékgazdálkodási szempontból nem kifogásolható.

Zaj- és rezgésvédelem vonatkozásában tett megállapítások

A tervezett (bővített) bányatelek területe Taksony és Dunavarsány külterületén fekszik, Taksonytól déli, Dunavarsánytól északi irányban. Északról bányatelek, keletről közút majd „Tk” jelölésű természetközeli terület, nyugatról mezőgazdasági területek, délről pedig „Kbn-fhsz” (különleges, beépítésre nem szolgáló) terület határolja.

A legközelebbi védendő ingatlanok Dunavarsány északi szélének és Taksony déli szélének lakóépületei, a bányatelek határától mintegy 600-650 m-re találhatók.

A bányaműveléshez kapcsolódó zajkibocsátással a kitermelés, valamint a haszonanyag szállítás kapcsán kell számolni.

Kitermelés (üzemelés):

Az ásványvagyon kitermeléséhez egy időben használt, zajkibocsátást okozó gépek, berendezések:

- Kotró (1 db),
- Homlokrakodó (1 db),
- Dózer (1 db).

A kitermelés csak nappali időszakban történik.

A Dokumentációban meghatározásra került a kitermelés zajkibocsátása, valamint a *környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: **284/2007. Korm. rendelet**) 6. § szerinti zajvédelmi hatásterület. A számításokhoz a tevékenységnél alkalmazott gépek és berendezések gépkönyvekben megadott maximális zajteljesítmény-szintjeit vették alapul. A számítások bemenő adatként alkalmazott eredő zajteljesítményszintje (a zajforrások összességének kumulált zajteljesítményszintje) 104 dB(A).

A zajvédelmi hatásterület a bányatelek határától számított ~251 méteres terület. A hatásterületen belül védendő létesítmény nem található.

Fentiekből következően a legközelebbi védendő épületek zajterhelése a *környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet (továbbiakban: **27/2008. együttes rendelet**) „*Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken*” című 1. számú melléklete szerinti **határértékeket teljesíti.**

Szállítás:

A 27/2008. együttes rendelet 7. § (1) bekezdés alapján az emberre ható környezeti rezgéstől védendő épületeket, azok helyiségeit, a vizsgálati küszöbértéket, valamint a helyiségekben megengedhető terhelési határértékeket - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivételekkel - az 5. melléklet tartalmazza.

A bánya kiszállító (föld)útja a Dunavarsány V. és a Taksony V. bányatelek közös határán helyezkedik el. A kiszállító út az 52101 számú alsórendű úton keresztül csatlakozik az 51 sz. fő közlekedési úthoz.

A kiszállítás gazdasági és iparterületen halad át, a szállítási útvonal mentén zajtól védendő létesítmények nincsenek.

Az üzemeléshez kapcsolódó szállítás várható napi forgalma 122 db t/gk. szerelvény, 60 db szülő nehéz t/gk., 20 db könnyű t/gk. és 26 db személy-és kis t/gk elhaladását jelenti.

A Dokumentáció számítása alapján a tervezett bányászati tevékenységhez kapcsolódó szállítás miatti forgalomnövekedéséből eredő zaj a szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő területen meglévő közlekedési zaj szintben 3 dB-nél kisebb mértékű zajterhelés-változást (növekedést) okoz, így figyelembe véve a 284/2007. Korm. rendelet 7. § (1) bekezdését a szállítási hatásterület nem állapítható meg.

Rezgés:

A tevékenység során rezgést a kotró, a homlokrakodó, a dózer, valamint a termelvény szállítását végző teherautók okozhatnak. A dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, hogy a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 7. §-ban és „Az emberre ható rezgés vizsgálati küszöbértékei és terhelési határértékei az épületekben” című 5. számú mellékletében előírt, az emberre ható környezeti rezgésre vonatkozó követelményeket a tervezett tevékenység kielégíti. **Az egészségügyi határértéket meghaladó rezgésterhelés nem várható.**

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy a tervezett bányászati tevékenység zaj- és rezgésvédelmi szempontból nem kifogásolható.

Levegőtisztaság-védelem vonatkozásában tett megállapítások

A bányászati tevékenység levegőterhelését a terület kiporzása, illetve az alkalmazott munkagépek és szállítójárművek kipufogógáz kibocsátásai határozzák meg.

A kérelem benyújtásakor hatályos levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet (továbbiakban: **306/2010. Korm. rendelet**) 2. § 12a. és 14. pontjai alapján e rendelet alkalmazásában:

12a. helyhez kötött diffúz forrás hatásterülete: a vizsgált diffúz forrás körül lehatárolható azon legnagyobb terület, ahol a diffúz forrás által maximális kapacitáskihasználás, ennek hiányában jellemző üzemiállapot mellett kibocsátott - műszaki becsléssel meghatározható - légszennyező anyag terjedése következtében a légszennyező diffúz forrás környezetében a talajközeli és magaslégköri meteorológiai jellemzők mellett, a füstfáklya tengelye alatt a vonatkoztatási időtartamra számított várható talajközeli levegőterheltség-változás

- a) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) légszennyezettségi határérték 10%-ánál nagyobb,
- b) a terhelhetőség 20%-ánál nagyobb, vagy
- c) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) maximális érték 80%-ánál nagyobb;

14. helyhez kötött pontforrás hatásterülete: a vizsgált pontforrás körül lehatárolható azon legnagyobb terület, ahol a pontforrás által maximális kapacitáskihasználás mellett kibocsátott légszennyező anyag terjedése következtében a légszennyező pontforrás környezetében a talajközeli és magaslégtér meteorológiai jellemzők mellett, a füstfáklya tengelye alatt a vonatkoztatási időtartamra számított várható talajközeli levegőterheltség-változás

- a) az egyórás (PM₁₀ esetében 24 órás) légszennyezettségi határérték 10%-ánál nagyobb,
- b) a terhelhetőség 20%-ánál nagyobb, vagy
- c) az egyórás (PM₁₀ esetében 24 órás) maximális érték 80%-ánál nagyobb.

A Dokumentációban a meghatározó szálló por (PM₁₀) kibocsátás alapján állapították meg a levegőtisztaság-védelmi hatásterületet, azonban a terjedésszámítás hibás feltételeken alapszik.

A Dokumentáció a kérelem benyújtásakor hatályos 306/2010. Korm. rendelet 2. § 14. pontjára hivatkozott, azonban ezen jogszabályi rendelkezés nem a diffúz források, hanem pontforrások hatásterületére vonatkozik, illetve a diffúz forrás hatásterületi definícióját és a 2.§ 12a. pont állapítja meg.

A diffúz források és pontforrások esetén is három feltétel közül a legszigorúbb alapján kell lehatárolni a hatásterületet. A szálló por alapterheltséget 30,68 µg/m³-es koncentrációval vették figyelembe. A három feltétel az egészségügyi határérték 10 %-a, a terhelhetőség 20 %-a és a maximális koncentráció 80 %-a. A terhelhetőség 19,32 µg/m³, amelynek 20 %-a 3,86 µg/m³, amely szigorúbb érték a dokumentációban figyelembe vett 5 µg/m³-nél, így a dokumentációban számított hatásterület hibásnak tekinthető, ugyanis a terhelhetőség 20%-át kellett volna figyelembe venni.

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy a Dokumentáció levegőtisztaság-védelmi munkarésze nem felel meg a 306/2010. Korm. rendeletben meghatározott feltételeknek, azonban a tényállás további tisztázásától a másodfokú hatóság eltekintett az elsőfokú és másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalásokra figyelemmel.

Táj- és természetvédelem vonatkozásában tett megállapítások

A bányaterület, valamint annak bővítési területe, továbbá a kimutatott talajvízelvonó hatással érintett terület nem része országos jelentőségű védett természeti területnek vagy európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területnek, az országos ökológiai hálózatot nem érinti. A legközelebbi védett természeti terület a bányatelektől közvetlenül Ny-i irányban található helyi jelentőségű védett természeti terület, amely az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetébe tartozik.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a jelenlegi bányatelek túlnyomó részén már talajvíztó alakult ki. A tervezett bánya területe jelenleg szántóföldi művelésű környezetben található. Az érintett terület tájképi adottságát meghatározzák a bányaterület tágabb környezetében már működő kavicsbányák és a környező mezőgazdasági területek (szántóföldek, kisebb telepített erdőfoltok) mozaikja, illetve a bányaterületet É-i és K-i irányból határoló vonalas közlekedési létesítmények (országos jelentőségű főút és vasút), D-i irányból mezőgazdasági területek, K-i irányból erdőterület és burkolt közút. A bánya területén ÉK-DNy irányban földgáz vezeték és védőövezete húzódik. A tervezett bányaterület tágabb környezetében kb. 4700 ha területen már 65 működő kavicsbánya található.

Az egyre növekvő számú kavicsbányák és az így kialakuló bányatavak alapvetően megváltoztatják a táj arculatát, környezeti adottságait. A bányászati tevékenységgel már nagymértékben roncsolt területeken a nagy kiterjedésű, mesterséges bányató-rendszer kialakulása, valamint a terület viszonylag alacsony erdősültsége tájképvédelmi szempontból indokolja a jellegzetes tájképi értékkel bíró zöldfelület, a bányaterületet K-i irányból határoló erdőterület megőrzését, továbbá a tájrendezés során a meddőanyaggal visszatöltött területen történő erdősítést.

A tervezett tevékenység védett természeti értékre, vagy természetvédelmi szempontból jelentős fajra, élőhelyre, illetve Natura 2000 jelölő fajra, élőhelyre önmagában nincs hatással.

Fentiekre tekintettel megállapítottam, hogy tervezett kavicsbányászat táj- és természetvédelmi szempontból nem kifogásolható.

A fellebbezés vonatkozásában a továbbiakban az alábbi megállapítások tehetők:

A Fellebbező által benyújtott 2016. augusztus 1-jén kelt Dokumentáció kizárólag a bányatelek horizontális irányú bővítéséről szól, a bányatelek alaplapjaként a korábban engedélyezett 94,1 mBf szint kerül megjelölésre.

A Fellebbező az elsőfokú közigazgatási hatósági eljárásban benyújtotta a 2016. november 22-én kelt, hidrogeológiai és transzportmodell vizsgálat eredményéről szóló dokumentációt, amely nem tartalmaz adatot arra vonatkozóan, hogy az elkészült modell mekkora alaplap szint figyelembevételével készült.

A Fellebbező a 2016. december 2-án kelt levelével helyesbítési kérelem elnevezésű dokumentumot nyújtott be az elsőfokú hatósághoz, amelyben kérte a bővített bányatelek tengerszint feletti magasságának 90 mBf szintre történő kijavítását elfogadni a Dokumentációban és kérte a javított szint figyelembe vételét kérelmének elbírálása során..

A másodfokú hatóság az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezés alapján indult másodfokú közigazgatási hatósági eljárásban a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a Dokumentáció szerint a Fellebbező a bányászati tevékenység kiterjesztését kérelmezte, azonban a kérelem nem tartalmazta a bányatelek alaplapjának 94,1 mBf szintről 90 mBf szintre történő csökkentését, illetve ezen szándékát megalapozó vizsgálaton alapuló adatokat, tényeket a 2016. december 2-án kelt nyilatkozatában sem közölte a Fellebbező. Az elsőfokú hatóság az elsőfokú határozatában 94,1 mBf alapszintet vett figyelembe. A Fellebbező fellebbezésében ismét hivatkozott a +90 mBf szintre történő módosítás iránti szándékára.

A rendelkezésre álló dokumentációk és iratok alapján a másodfokú hatóság nem tudta megállapítani, hogy a Fellebbező 2016. december 2-án kelt nyilatkozata kérelmének módosítására vagy a Dokumentáció kijavítására irányult, ezért a PE/KTF/6143-11/2017. ügyiratszámú végzésében felhívta a Fellebbezőt, hogy nyilatkozzon erre vonatkozóan.

A Fellebbező 2017. szeptember 20-án benyújtotta a 2017. szeptember 19-én kelt levelével a „KIEGÉSZÍTŐ DOKUMENTÁCIÓ NYÍLT VÍZFELÜLET CSÖKKENTÉSÉRE TAKSONY V. - KAVICS VÉDNEVŰ BÁNYATELEK BŐVÍTÉS KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLAT” című dokumentációt a másodfokú hatósághoz.

A Fellebbező 2017. szeptember 26-án benyújtotta a 2017. szeptember 25-én kelt levelével a „TAKSONY V.- KAVICS BÁNYATELEK BŐVÍTÉSE KÖRNYEZETVÉDELMI HATÁSVIZSGÁLAT KIEGÉSZÍTÉS 4.2. VÍZVÉDELEM” című dokumentációt a másodfokú hatósághoz.

A Fellebbező 2017. augusztus 23-án kelt, illetve a másodfokú hatósághoz 2017. október 2-án benyújtott levelében úgy nyilatkozott, hogy a 2016. december 2-án kelt nyilatkozata kijavítására irányult, mivel a 2016. november 22-én kelt dokumentációban, amely a hidrogeológiai és transzportmodell vizsgálatot tartalmaz, a javított bányatelek alappal, azaz +90,0 mBf mélységgel számolt.

A rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítottam, hogy a Fellebbező tervezett bányatelek talpmélység csökkentésére vonatkozó nyilatkozatai az elsőfokú és másodfokú közigazgatási hatósági eljárásban is ellentmondásosak voltak, azt megalapozó vizsgálatot nem tartalmaztak, azonban a másodfokú hatóság a fellebbezésben is hivatkozott mélyebb, 90 mBf talpszint figyelembevételével folytatta le a kiegészítő bizonyítást, amely eredményeként a másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság szakhatóság is 90 mBf talpszint vizsgálatára vonatkozóan adta meg a másodfokú szakhatósági állásfoglalását, amelyben így sem járult hozzá a tervezett bányatevékenység kibővítéséhez, ezért a fellebbezés e körben tett kifogása nem megalapozott.

Az Ákr. 119. § (6) bekezdés alapján ha a döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy ha egyébként szükséges, a másodfokú hatóság tisztázza a tényállást és meghozza a döntést.

Az Ákr. 119. § (4) bekezdés alapján a fellebbezést a másodfokú hatóság bírálja el, amely a fellebbezéssel megtámadott döntést és az azt megelőző eljárást megvizsgálja. A másodfokú hatóság eljárása során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

A másodfokú közigazgatási hatósági eljárásban a teljes felülbírálat elve érvényesül, amely során a másodfokú hatóság nincs kötve a fellebbezéshez, illetve a felülvizsgálati jogköre kiterjed az elsőfokú határozatra és az azt megalapozó teljes elsőfokú közigazgatási hatósági eljárásra.

A másodfokú hatóság fellebbviteli jogkörének a hatáskörelvonás tilalma szab határt, vagyis csak abban az ügyben dönthet, amelyben a fellebbezést benyújtották, amely az elsőfokú eljárás tárgya volt, ezért arról kellett döntést hoznia a fellebbezés alapján, hogy az környezetvédelmi engedélyezési hatáskörben eljáró elsőfokú hatóság közigazgatási hatósági eljárása és az alapján hozott elsőfokú döntése jogszerű volt-e. Erre tekintettel a fellebbviteli hatáskörben eljáró másodfokú hatóság bizonyítási jogköre a jogszerűség vizsgálatához esetlegesen szükséges tényállás tisztázási kötelezettség körében volt gyakorolható, és csak arra irányulhatott, hogy az elsőfokú döntés és eljárás jogszerűségét vagy ezek hiányát megállapítsa. A másodfokú hatóság hatásköre nem terjedhetett ki az elsőfokú hatóság 71/2015. Korm. rendelet szerinti környezetvédelmi engedélyezési hatás- és feladatkörébe tartozó eljárási cselekmények pótlására, illetve a kérelem engedélyezési hatáskörben való elbírálására (Kúria Kfv.IV.35.236/2013/6; Kúria Kfv.III.37.169/2015/5.; Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.682/2009/5., FKMB 25.K.30.675/2015/16.).

Az Ákr. 119. § (6) bekezdés alapján kizárólag anyagi jogi szempontú kiegészítő bizonyítás lefolytatására volt lehetősége a másodfokú hatóságnak annak vizsgálata érdekében, hogy megállapításokat tudjon tenni az elsőfokú hatóság eljárása és elsőfokú döntése jogszerűségének vonatkozásában.

A másodfokú hatóság figyelembe véve a Fellebbező 2017. augusztus 23-án kelt nyilatkozatát és fellebbezését a hatáskörébe tartozó kiegészítő bizonyítást lefolytatta, azonban annak eredménye nem érintette az elsőfokú határozat jogszerűségét, figyelemmel arra, hogy a másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóság a megismételt eljárásban adott szakhatósági állásfoglalásával sem járult hozzá a tervezett tevékenység engedélyezéséhez.

A másodfokú hatóságnak engedélyezési hatáskör hiányában nem állt módjában az engedélyezhetőség körében értékelnie a Fellebbező által másodfokú közigazgatási hatósági eljárás során 2017. szeptember 20-án és szeptember 26-án benyújtott, kérelmet kiegészítő dokumentációkat tekintettel arra, hogy a Fellebbező kérelmének kiegészítésére, módosítására vagy kijavítására kizárólag az elsőfokú közigazgatási hatósági eljárás során volt lehetőség, mivel az engedélyező elsőfokú hatóság rendelkezik hatáskörrel a kérelem, illetve annak kiegészítése, módosítása, kijavítása szerinti tevékenység engedélyezhetőségéről való döntéshozatalra.

Az Ákr. 119. § (5) bekezdés alapján a másodfokú döntést hozó hatóság a döntést helybenhagyja, a fellebbezésben hivatkozott érdeksérelem miatt, vagy jogszabálysértés esetén azt megváltoztatja vagy megsemmisíti.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú határozatot az indokolás földtani közeg vonatkozásában tett megállapításokkal való megváltoztatásával helybenhagytam.

A 314/2005. Korm. rendelet 5. § (6) bekezdés alapján a környezetvédelmi hatóság a (2) bekezdés szerinti határozatot megküldi az eljárásban részt vett önkormányzatok jegyzőinek, akik a környezetvédelmi hatóság által megjelölt időpontban gondoskodnak a határozat teljes szövegének közhírré tételéről. A környezetvédelmi hatóság a közhírré tételre a határozat megküldésétől számított nyolcadik napnál korábbi időpontot nem határozhat meg. A jegyző a határozat közhírré tételét követő öt napon belül tájékoztatja a környezetvédelmi hatóságot a közhírré tétel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

A 314/2005. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés alapján a környezetvédelmi hatóság az érintett nyilvánosságtól, a megkeresett szervektől, valamint a nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás során kapott, a környezeti hatások értékelése szempontjából lényeges észrevételeket a szakhatóságok bevonásával érdemben megvizsgálja.

A 314/2005. Korm. rendelet 10. § (3) bekezdés alapján a határozat közzétételére az 5. § (6) bekezdése az irányadó.

Az Ákr. 52. § (1) bekezdés alapján a napokban megállapított határidőbe nem számít bele a határidő kezdetére okot adó cselekmény vagy körülmény bekövetkezésének, a közlésnek, a kézbesítésnek, a hirdetmény kifüggesztésének és levételének, valamint a közhírré tétel napja.

Az Ákr. 85. § (1) bekezdés alapján a határozatot a hatóság közli az ügyféllel, azzal, akire nézve az rendelkezést tartalmaz, az ügyben eljáró szakhatósággal.

Az Ákr. 85. § (5) bekezdés alapján ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a döntés közlésének napja

- a) az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közölték, vagy
- b) a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik nap.

Az Ákr. 88. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közlést hirdetmény útján kell teljesíteni, ha azt törvény vagy kormányrendelet előírja.

Az Ákr. 88. § (3) bekezdés alapján a hirdetményt a hatóság hirdetőabláján, valamint a honlapján helyezi el.

Jelen határozatomat hirdetményi úton való közlés céljából megküldtem Dunavarsány Város Önkormányzat Jegyzőjének és Taksony Nagyközség Önkormányzat Jegyzőjének, hogy döntésem nyilvános közzétételéről a 314/2005. Korm. rendelet 5. § (6) bekezdés és az Ákr. 85. § (5) bekezdés alapján a helyben szokásos módon intézkedjenek, és a közzétételt követően 5 napon belül adjon tájékoztatást a Pest Megyei Körmányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (1016 Budapest, Mészáros utca 58/a.) részére a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintés módjáról. A Hirdetményezés időtartama 15 nap.

Hatóságom hatáskörét és illetékességét a 71/2015. Korm. rendelet 8. §-a, illetve a 9. § (1) bekezdés b) pontja és a 9. § (3) bekezdés b) pontja állapítja meg.

Határozatomat a hivatkozott jogszabályhelyek mellett az Ákr. 80. § (1) bekezdése, a 81. § (1) bekezdése alapján hoztam.

Határozatom bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. §-a biztosítja. A közigazgatási és munkaügyi bíróság illetékességét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 13. § (3) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján határoztam meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben az alperes a védiratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. Az elektronikus ügyintézésre köteles személyek körét az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-a határozza meg.

Budapest, 2019. november 27.

Dr. Tarnai Richárd kormány megbízott
nevében és megbízásából:

Dr. Vörös Viktor s.k.
főosztályvezető

Kiadmány hitelűl:



Kapják: ügyintézői utasítás szerint